

משלי

1 משלי שלמה בן-דוד מלך ישראל: 2 לבעת חכמה
 ומוסר להבין אמרי בינה: 3 לקחת מוסר השכל צדק
 ומשפט ומישרים: 4 לתת לפתאים ערמה לנער בעת
 ומזמה: 5 ישמע חכם ויוסף לקח ונבון תחבלות יקנה:
 6 להבין משל ומליצה דברי חכמים וחידתם: 7 יראת
 יהוה ראשית דעת חכמה ומוסר אוילים בזו: 8 שמע
 בני מוסר אביך ואל-תטש תורת אמן: 9 כי לונת חן הם
 לראשך וענקים לנרנרתך: 10 בני אם-יפתוח חטאים
 אל-תבא: 11 אם-יאמרו לכה אתנו נארבה לך נצפנה
 לנכי חנם: 12 נבלעם כשאל חיים ותמימים כנורדי
 בור: 13 כל-הון יקר נמצא נמלא בתינו שלל: 14 גורלך
 תפיל בתוכנו כיס אחד יהיה לכלנו: 15 בני אל-תלך
 בדרך אתם מנע רגלך מנתיבתם: 16 כי רגליהם לבע
 ירוצו וימהרו לשפךדם: 17 כי-חנם מזרה הרשת בעיני
 כל-בעל כנף: 18 והם לדמם יארבו יצפנו לנפשם:
 19 כן ארחות כל-בצע בצע את-נפש בעליו יקח: 20
 חכמות בחוץ תרנה ברחבות תתן קולה: 21 בראש
 המיות תקרא בפתחי שערים בעיר אמריה תאמר:
 22 עד-מתי פתים תאחבו פתי ולצים לצון חמדו
 להם וכסילים ישנאו-דעת: 23 תשובו לתוכחי הנה

אביעה לכם רוחי אודיעה דברי אתכם: 24 יען קראתי ותמאנו נטיתי ידי ואין מקשיב: 25 ותפרעו כל-עצתי ותוכחתי לא אביתם: 26 גם-אני באידכם אשחק אלעג בבא פחדכם: 27 בבא *כשאנה (כשואה ו) פחדכם ואידכם כסופה יאתה בבא עליכם צרה וצוקה: 28 אז יקראני ולא אענה ישחרנני ולא ימצאנני: 29 תחת כי-שנאו דעת ויראת יהוה לא בחרו: 30 לא אבו לעצתי נאצו כל-תוכחתי: 31 ויאכלו מפרי דרכם וממעצתיהם ישבעו: 32 כי משוכת פתים תהרגם ושלוח פסילים תאבדם: 33 ושמע לי ישכן בטח ושאנן מפחד רעה: פ

2

1 בני אם-תקח אמרי ומצותי תצפן אתך: 2 להקשיב לחכמה אזנה תטה לבך לתבונה: 3 כי אם לבינה תקרא לתבונה תתן קולך: 4 אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה: 5 אז תבין יראת יהוה ודעת אלהים תמצא: 6 כי-יהנה יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: 7 *וצפן (וצפן) לישרים תושינה מן להלכי תם: 8 לנצר ארחות משפט ודרך *חסידו) חסידיו (ישמר: 9 אז תבין צדק ומשפט ומישרים כל-מעגל-טוב: 10 כי-תבוא חכמה בלבך ודעת לנפשך ינעם: 11 מזמה תשמר עליך תבונה תנצרפה: 12 להצילך מדרך רע מאיש מדבר תהפכות: 13 העזבים ארחות ישר ללכת בדרך-השן: 14 השמחים לעשות רע יגילו בתהפכות רע: 15 אשר ארחתיהם עקשים ונלוזים במעגלותם: 16 להצילך

מֵאִשָּׁה זָרָה מִנְכַרְיָה אֲמַרְיָה הַחֲלִיקָה: 17 הַעֲזֹבֶת אֶלּוֹף
נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ שָׁכַחָה: 18 כִּי שָׁחָה אֶל־מִוֹת
בֵּיתָהּ וְאֶל־רְפָאִים מִעֲגֻלְתֶּיהָ: 19 כָּל־בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבּוּן
וְלֹא־יִשְׁיִנוּ אַרְחֹת חַיִּים: 20 לְמַעַן תִּלְךָ בְּדַרְךְ טוֹבִים
וְאַרְחֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמַר: 21 כִּי־יִשְׁרִים יִשְׁכְּנוּ־אֶרֶץ
וְחַמְיָמִים יִנְתְּרוּ בָּהּ: 22 וְרָשָׁעִים מֵאֶרֶץ יַכְרְתוּ וּבֹגְדִים
יִסְחוּ מִמֶּנָּה: פ

3

1 בְּנֵי תוֹרָתִי אֶל־תִּשְׁכַּח וּמִצְוֹתַי יֵצֵר לְבָבְךָ: 2 כִּי
אָרְךָ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ: 3 חֶסֶד
וְאֱמֶת אֶל־יַעֲזֹבְךָ קִשְׁרָם עַל־נְרָנְרוֹתֶיךָ כְּתָבָם עַל־לוּחַ
לְבָבְךָ: 4 וּמִצְאָחַן וְשִׁכְל־טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם: פ
5 בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכֹל־לְבָבְךָ וְאֶל־בֵּינְתֶךָ אֶל־תִּשְׁעֵן:
6 בְּכֹל־דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישַׁר אַרְחֹתֶיךָ: 7 אֶל־תִּתֵּי
חֶכֶם בְּעֵינֶיךָ יִרְא אֶת־יְהוָה וְסוּר מֵרַע: 8 רַפְּאוֹת תִּתֵּי
לְשִׁרְךָ וְשִׁקּוּי לַעֲצָמוֹתֶיךָ: 9 כִּבְדֵר אֶת־יְהוָה מֵהוֹנֵךְ
וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאָתְךָ: 10 וַיִּמְלְאוּ אֶסְמֶיךָ שִׁבְעַ וְתִירוֹשׁ
יִקְבְּיךָ יִפְרְצוּ: פ 11 מוֹסֵר יְהוָה בְּנֵי אֶל־תִּמְאָס וְאֶל־תִּקֵּן
בְּתוֹכָתוֹ: 12 כִּי אֵת אֲשֶׁר יֵאָתֵב יְהוָה יוֹכִיחַ וְכָאֵב
אֶת־בֶּן יִרְצֶה: 13 אֲשֶׁרֵי אָדָם מִצָּא חֲכָמָה וְאָדָם יִפִּיק
תְּבוּנָה: 14 כִּי טוֹב סִחָרָה מִסִּחַר־כֶּסֶף וּמִחֲרוֹץ תְּבוּאָתָהּ:
15 יִקְרָה הִיא *מִפְּנִיִים) מִפְּנִיִים) וְכֹל־חִפְצֶיךָ לֹא
יִשׁוּוּ־בָּהּ: 16 אָרְךָ יָמִים בְּיַמִּינָהּ בְּשִׂמְאוּלָּהּ עֲשֵׂר וְכָבוֹד:
17 דְּרָכֶיךָ דְּרָכֶי־נָעַם וְכֹל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: 18 עֵץ־חַיִּים

היא למחזיקים בה ותמכיה מאשר: פ 19 יהוה בחכמה
 יסד-ארץ כונן שמים בתבונה: 20 בדעתו תהומות נבקעו
 ושחקים ירעפו-טל: 21 בני אל-ילזו מעיניו נצר תשיה
 ומזמה: 22 ויהיו חיים לנפשך וחסן לגרורתך: 23 אז
 תלך לבטח דרכך ורגלך לא תגוף: 24 אם תשקב
 לא-תפחד ושכבת וערבה שנתך: 25 אל-תירא מפחד
 פתאם ומשאת רשעים כי תבא: 26 כי-יהנה יהיה
 בכסלך ושמר רגלך מלקד: 27 אל-תמנע-טוב מבעליו
 בהיות לאל *ידיך (ידיך) לעשות: 28 אל-תאמר *לרעיך
 (לרעיך) ו (לך) ושוב ומחר אתן ויש אתך: 29 אל-תחרחש
 על-רעך רעה והוא-יושב לבטח אתך: 30 אל-תרוב
 (תריב) עם-אדם חנם אם-לא גמלך רעה: 31 אל-תקנא
 באיש חמס ואל-תבחר בכל-דרכיו: 32 כי תועבת יהנה
 נלזו ואת-ישרים סודו: 33 מארת יהנה בבית רשע
 ויגנה צדיקים יברך: 34 אם-ללצים הוא-יליץ *ולעניים
 (ולעניים) יתן-חסן: 35 כבוד חכמים ינחלו וכסילים מרים
 קלון: פ

4

1 שמעו בנים מוסר אב והקשיבו לדעת בינה: 2 כי
 לקח טוב נתתי לכם תורתי אל-תעזבו: 3 כי-בן תניתי
 לאבי קד ויחיד לפני אמי: 4 וירני ויאמר לי יתמד-דברי
 לבך שמר מצותי וחייה: 5 קנה חכמה קנה בינה
 אל-תשקח ואל-תט מאמרי-פי: 6 אל-תעזבה ותשמרה
 אהבה ותצרה: 7 ראשית חכמה קנה חכמה ובכל-קנינוך

קָנֵה בִּינָה׃ 8 סִלְסֵלָה וְתִרְוֹמֶמְךָ תִּכְבְּדֶךָ כִּי תַחֲבַקֶנָּה׃
 9 תִּתֵּן לְרֹאשֶׁךָ לְוִיַּת־תָּן עֲטֹרַת תִּפְאַרֶת תִּמְוַנְנֶךָ׃ 10 שְׁמַע
 בְּנֵי וְקַח אֲמָרֵי וַיִּרְבּוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים׃ 11 בְּדַרְךָ
 חֲכָמָה הִרְתִּיךָ הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעֲגְלֵי־יִשְׂרָאֵל׃ 12 בְּלִכְתֶּךָ
 לֹא־יֵצֵר צַעֲרֶךָ וְאִם־תָּרוֹץ לֹא תִכָּשֵׁל׃ 13 תִּחְזַק בְּמוֹסֵר
 אֶל־תִּרְךָ נִצְרָה כִּי־הִיא חַיִּיךָ׃ 14 בְּאַרְחַ רְשָׁעִים אֶל־תִּבְאֵ
 וְאֶל־תֵּאשֶׁר בְּדַרְךָ רָעִים׃ 15 פָּרַעְהוּ אֶל־תַּעֲבֹר־בּוֹ שְׁטָה
 מֵעַלְיוֹ וְעֹבֹר׃ 16 כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם־לֹא יָרְעוּ וּנְגִזְלָה שְׁנָתָם
 אִם־לֹא *יִכְשׁוּלוּ (יִכְשִׁילוּ)׃ 17 כִּי לֶחֱמוֹ לֶחֶם רִשָׁע וַיִּין
 חֲמָסִים יִשְׁתּוּ׃ 18 וְאַרְחַ צַּדִּיקִים כְּאֹרֶךְ נְגִה הוֹלֵךְ אֹאֹר
 עַד־נִכּוֹן הַיּוֹם׃ 19 דַּרְךְ רְשָׁעִים כְּאַפְלָה לֹא יִדְעוּ בְּמָה
 יִכָּשְׁלוּ׃ פ 20 בְּנֵי לְדַבְרֵי הַקְּשִׁיבָה לְאֲמָרֵי הַט־אֲזַנְךָ׃
 21 אֶל־יִלְיֹזוּ מַעֲיִינֶיךָ שְׁמֵרִם בְּתוֹךְ לְבָבְךָ׃ 22 כִּי־חַיִּים הֵם
 לְמַצְאֵיהֶם וְלִכְל־בְּשָׂרוֹ מִרְפָּא׃ 23 מִכָּל־מִשְׁמֵר נִצְר לְבָבְךָ
 כִּי־מִמֶּנּוּ תּוֹצְאוֹת חַיִּים׃ 24 הֲסֵר מִמֶּךָ עֲקֻשׁוֹת פֶּה וּלְזוֹת
 שְׂפָתַיִם הִרְחַק מִמֶּךָ׃ 25 עֵינֶיךָ לִנְכַח וּבֵיטוֹ וְעַפְעַפִּיךָ
 יִיָּשְׁרוּ נְגִידֶךָ׃ 26 פֶּלֶס מַעֲגַל רִגְלֶךָ וְכָל־דַּרְכֶיךָ יִכְנוּ׃
 27 אֶל־תִּטְיִמִין וּשְׂמֹאֹל הֲסֵר רִגְלֶךָ מִרָע׃

5

1 בְּנֵי לְחַכְמָתֵי הַקְּשִׁיבָה לְתִבּוּנֹתַי הַט־אֲזַנְךָ׃ 2 לְשֹׁמֵר
 מִזְמוֹת וְדַעַת שְׂפָתֶיךָ יִנְצְרוּ׃ 3 כִּי נִפְתַּת הַטַּפְּנָה שְׂפָתַי
 זָרָה וְחָלַק מִשְׁמֵן חֲכָה׃ 4 וְאַחֲרֵיתָהּ מִרְהַ כְּלַעֲנָה חֲדָה
 כְּתֹרֵב פִּיזוֹת׃ 5 רִגְלֶיךָ יִרְדּוּ מוֹת שְׂאוֹל צַעֲדֶיהָ יִתְמַכּוּ׃
 6 אֶרֶח חַיִּים פֶּן־תִּפְלֵס נָעוּ מַעֲגְלֵתֶיהָ לֹא תִדַּע׃ פ

7 ועתה בנים שמעו לי ואל־תסורו מאמרי־פי: 8 הרחק מעליה דרכך ואל־תקרב אל־פתח ביתה: 9 פן־תתן לאחרים הודך ושנתיך לאכזרי: 10 פן־ישבעו זרים כחך ועצביך בבית נכרי: 11 ונתמת באחרייתך בכלות בשרך ושארך: 12 ואמרת איך שנאתי מוסר ותזכחת נאץ לבי: 13 ולא־שמעתי בקול מזרי ולמלמדי לא־הטיתי אזני: 14 כמעט הניתי בכל־רע בתוך קהל וערה: 15 שתה־מים מבורך ונזלים מתוך בארך: 16 יפוצו מעיניך חוצה ברחבות פלגי־מים: 17 יהיו־לך לבגד ואין לזרים אתך: 18 יהי־מקורך ברוך וישמח מאשת געורך: 19 אילת אהבים ויעלת־חן וידיה ירננה בכל־עת פאת־בתה תשגה תמיד: 20 ולמה תשגה בני בזרה ותחבק חק נכריה: 21 כי נכח עיני יהנה דרכי־איש וכל־מעגלתיו מפלס: 22 עוונותיו ילכדנו את־הרשע ובחבלי חטאתו יתמך: 23 הוא ימות באין מוסר וברב אולתו ישגה: פ

6

1 בני אם־ערכת לרעה תקעת לזר כפיך: 2 נוקשת באמרי־פיך ללכת באמרי־פיך: 3 עשה זאת אפוא בלי והנצל כי באת בכף־רעה לך התרפס ורהב רעיה: 4 אל־תתן שנה לעיניך ותנומה לעפעפיך: 5 הנצל כצבי מיד וכצפור מיד יקוש: פ 6 לך־אל־נמלה עצל ראה דרכיה וחכם: 7 אשר אין־לה קצין שטר ומשל: 8 תבין בקיץ לחמה אנרה בקציר מאכלה: 9 עד־מתי

עֲצֵל וְתִשְׁכַּב מְתֵי תִקְוִים מִשְׁנִתְּךָ: 10 מְעֵט שְׁנוֹת מְעֵט
 תְּנוּמֹת מְעֵט וְחִבְקֵי יָדַיִם לְשֹׁכֵב: 11 וּבֹא־כִמְהֵלֶךְ רֹאשְׁךָ
 וּמְחֹסְרֶךָ כְּאִישׁ מְגֹן: פ 12 אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אֲזוֹן הוֹלֵךְ
 עֲקֻשׁוֹת פֶּה: 13 קֶרֶץ בְּעֵינָיו מִלֵּל בְּרִגְלוֹ מִרֶה בְּאֶצְבָּעָתָיו:
 14 תִּהְפְּלוֹת וּבְלִבּוֹ חֵרֶשׁ רַע בְּכָל־עֵת *מְדַנֵּים) מְדַנֵּים)
 יִשְׁלַח: 15 עַל־כֵּן פִּתְאֵם יָבֹא אִידוֹ פִּתְעַ וְיִשְׁבֵּר וְאִין
 מְרַפָּא: פ 16 שֶׁש־הֵנָּה שְׁנֵא יְהוָה וְשִׁבְעַ *תּוֹעֲבוֹת) תּוֹעֲבֹת)
 נִפְשׁוּ: 17 עֵינַיִם רְמוֹת לְשׁוֹן שֶׁקֶר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם־נְקִי:
 18 לֵב חֵרֶשׁ מִחֻשְׁבוֹת אֲזוֹן רִגְלָיִם מִמְהֵרוֹת לְרוּץ לְרַעָה:
 19 יַפְיֹחַ בְּזֹבִים עַד שֶׁקֶר וּמִשְׁלַח מְדַנֵּים בֵּין אַחִים: פ
 20 נֶצֶר בְּנֵי מִצְנֵת אֲבִיהֶּ וְאֶל־תִּפְּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ: 21 קִשְׁרָם
 עַל־לִבְךָ תִּמְיֵד עֲנָדָם עַל־נִרְגָּלְתְּךָ: 22 בַּהֲתַלְכְּךָ וְ
 תִנְחָה אֶתְךָ בְּשֹׁכֵב תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ וְחִקִּיצוֹת הִיא תִּשְׁיַחֲךָ:
 23 כִּי גַר מִצְוֶה וְתוֹרָה אֹר וְדִרְךָ חַיִּים תּוֹכְחוֹת
 מוֹסֵר: 24 לְשֹׁמְרֶךָ מֵאֲשֶׁת רַע מִחֻלְקַת לְשׁוֹן נִכְרִיָּה:
 25 אֶל־תִּחְמַד יַפְיָה בְּלִבְכָּךְ וְאֶל־תִּקְחֶךָ בְּעַפְעֵפִיהָ: 26 כִּי
 בְּעַד־אִשָּׁה זֹנֶה עַד־כֹּפֵר לָחֶם וְאֲשֶׁת אִישׁ נִפְשׁ יִקְרַה
 תְּצוּר: פ 27 הִיחַתָּה אִישׁ אֵשׁ בְּחִיקוֹ וּבְגִדָיו לֹא תִשְׁרַפְנָה:
 28 אִם־יִחַלְךָ אִישׁ עַל־הַנְּחָלִים וְרִגְלָיו לֹא תִכּוֹנֶנָה: 29 כֵּן
 חָבֵא אֶל־אֲשֶׁת רַעָה לֹא יִנְקָה כָּל־חַגְגֵּעַ בָּהּ: 30 לֹא־יִבּוֹזוּ
 לְגַנֵּב כִּי יִגְנוֹב לְמֵלֵא נִפְשׁוֹ כִּי יִרְעֵב: 31 וּנְמִצָּא יִשְׁלָם
 שִׁבְעָתַיִם אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ יִתֵּן: 32 נֹאֵף אִשָּׁה חֹסֵר־לֵב
 מִשְׁחִית נִפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָה: 33 נִגַע־וְקָלוֹן יִמְצָא וְחֵרְפָתוֹ לֹא
 תִמְחָה: 34 כִּי־קִנְיָה חֲמַת־גָּבֵר וְלֹא־יִחְמוֹל בְּיוֹם נַקָּם:

35 לא־ישָׂא פְּנֵי כָל־כֹּפֵר וְלֹא־יֵאָכֵל כִּי תִרְבֶּה־שָׁחַד: פ

7

1 בְּנֵי שֹׁמֵר אֲמָרֵי וּמְצוֹתֵי תִצְפֹּן אֶתְךָ: 2 שֹׁמֵר מְצוֹתַי וְחַיָּה וְתוֹרָתִי כְּאִשׁוֹן עֵינֶיךָ: 3 קִשְׁרָם עַל־אֲצָבָעֶיךָ כְּתָבָם עַל־לִוַח לִבְךָ: 4 אֲמַר לַחֲכָמָה אֶחָתִי אֵת וּמִדַּע לְבִינָה תִקְרָא: 5 לְשֹׁמְרֶךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מְנַכְרֶיהָ אֲמָרֶיהָ הִחְלִיקָה: 6 כִּי בַחֲלוֹן בֵּיתִי בָעַד אֲשַׁבְּבִי נְשִׁקְפָתִי: 7 וְאֵרָא בַּפְתָּאִים אֲבִינָה בְּבָנִים גַּעַר חֹסֵר־לֵב: 8 עֵבֶר בְּשׁוֹק אֲצֹל פְּנֵה וְדַרְךְ בֵּיתָה וְצַעַד: 9 בְּנִשְׁפָּה־בְעֵרֵב יוֹם כְּאִשׁוֹן לְיֹלָה וְאֶפְלָה: 10 וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ שֵׁית זֹנוּהָ וּנְצַרְתָּ לֵב: 11 הַמִּינָה הִיא וְסִרְרַת בְּבֵיתָה לֹא־יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ: 12 פַּעַם וּבַחוּץ פַּעַם בְּרַחֲבוֹת וְאֲצֹל כָּל־פְּנֵה תֵאָרֵב: 13 וְהִחְזִיקָה בּוֹ וּנְשָׁקָה־לּוֹ הַעֲזָה פְּנֵיהָ וְתֹאמַר לוֹ: 14 זִכְחֵי שְׁלָמִים עָלַי הַיּוֹם שְׁלָמָתִי נִדְרֵי: 15 עַל־בֶּן יֵצְאָתִי לִקְרָאתְךָ לְשַׁחַר פְּנֵיךָ וְאֲמַצְאֶךָ: 16 מִרְבֵּדִים רַבְּדָתִי עַרְשֵׁי חֲטָבוֹת אֲטוֹן מִצָּרִים: 17 נִפְתִּי מִשְׁכְּבִי מִר אֶהְלִים וּקְנָמוֹן: 18 לִכְה נְרוֹת רַדִּים עַד־הַבֶּקֶר נִתְעַלְסָה בְּאֶהָבִים: 19 כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הַלֵּךְ בְּדַרְךְ מִרְחוֹק: 20 צָרוֹר־הַכֶּסֶף לִקַּח בִּידוֹ לַיּוֹם הַכֶּסֶף יָבֵא בֵיתוֹ: 21 הִטְתּוּ בְּרַב לִקְחָה בַחֲלָק שְׁפָתֶיהָ תִדְיַחְנוּ: 22 הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פֶּתָאֵם כְּשׁוֹר אֶל־טַבַּח יָבֹא וְכַעֲכֵס אֶל־מוֹסֵר אֹיִל: 23 עַד יִפְלַח חֵץ כְּבָדוֹ כְּמַתֵּר צִפּוֹר אֶל־פֶּחַ וְלֹא־יִדַּע כִּי־בִנְפֹשׁוֹ הוּא: פ 24 וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְהִקְשִׁיבוּ לְאֲמָרֵי־פִי: 25 אֶל־יִשְׁט

אֶל־דַּרְכֵיהָ לַבָּרָא אֶל־תִּתַּע בְּנִתְיֹבוֹתֶיהָ: 26 כִּי־רַבִּים
חֲלָלִים הִפִּילָה וְעַצְמוֹת פֶּלֶא־תִרְגִּינָה: 27 דַּרְכֵי שְׂאוֹל
בֵּיתָהּ יִרְדוּת אֶל־חֲדָרֵי־מָוֶת: פ

8

1 הֲלֹא־חֲכָמָה תִּקְרָא וְתִבְוֶנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ:
2 בְּרֹאשׁ־מְרוֹמִים עַל־דֶּרֶךְ בַּיִת נְתִיבוֹת נִצְבָּה:
3 לִיד־שַׁעְרִים לְפִי־קֶרֶת מְבֹא פִתְתִים תִּרְנָה: 4 אֲלֵיכֶם
אִישִׁים אֶקְרָא וְקוֹלִי אֶל־בְּנֵי אָדָם: 5 הִבִּינוּ פִתְאֵיִם
עֲרָמָה וְכִסִּילִים הִבִּינוּ לֵב: 6 שִׁמְעוּ כִּי־נִגְיָדִים אֲדַבֵּר
וּמִפִּתַּח שִׁפְתֵי מִיִּשְׁרָיִם: 7 כִּי־אָמַת יִהְיֶה חֲפִי וְתוֹעֵבַת
שִׁפְתֵי רָשָׁע: 8 בְּצַדֵּק כָּל־אֲמָרֵי־פִי אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעַקֵּשׁ:
9 כָּל־שֶׁנֶּכְחִים לַמַּבִּין וַיִּשְׁרִים לְמַצְאֵי דַעַת: 10 קָחוּ־מוֹסְרֵי
וְאֶל־כֶּסֶף וְדַעַת מִחֲרוּץ נִבְחָר: 11 כִּי־טוֹבָה חֲכָמָה
מִמְּוִינִים וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשׁוּ־בָהּ: 12 אֲנִי־חֲכָמָה שָׁכַנְתִּי
עֲרָמָה וְדַעַת מְזֻמּוֹת אֲמַצָּא: 13 יִרְאֵת יִהְיֶה שְׁנֵאת רַע
גִּמָּה וְגֵאוֹן וְדֶרֶךְ רַע וְפִי תִהְפְּכֹת שְׁנֵאתִי: 14 לִי־עֲצָה
וְתוֹשִׁיָה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה: 15 בִּי מַלְכִים יִמְלְכוּ וְרוֹזְנִים
יִתְקֻוּ צַדֵּק: 16 בִּי שָׁרִים יִשְׁרוּ וְגִדִּיבִים כָּל־שִׁפְטֵי
צַדֵּק: 17 אֲנִי *אֶהְבֵּיהָ (אֶהְבִּי) אֶהֱבֵ וּמִשְׁחֲרֵי יִמְצְאוּנִי:
18 עֲשֶׂר־וְכָבוֹד אֲתִי הֵזֵן עָתֵק וּצַדִּיקָה: 19 טוֹב בְּרֵי
מִחֲרוּץ וּמִפִּי וְתִבְוֹאתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר: 20 בְּאֶרֶח־צַדִּיקָה
אֶחַלֵּךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט: 21 לְהִנְחִיל אֶהְבִּי וַיֵּשׁ
וְאֶצְרֵתִיהֶם אֲמַלֵּא: פ 22 יִהְיֶה קִנְיֵי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ קָדָם
מִפְּעֻלָּיו מֵאֵז: 23 מֵעוֹלָם נִסְכַּתִּי מֵרֹאשׁ מִקֶּדְמֵי־אֶרֶץ:

24 באין־תהמות חוללתי באין מעינות נכבדי־מיום:
 25 בטרם הרים הטבעו לפני גבעות חוללתי: 26 עד־לא
 עשה ארץ וחוצות וראש עפרות תבל: 27 בהכינו שמים
 שם אני בחוקו חוג על־פני תהום: 28 באמצו שחקים
 ממעל בעוז עינות תהום: 29 בשומו לים חקו ומים
 לא יעברו־פיו בחוקו מוסדי ארץ: 30 ואתיה אצלו
 אמון ואתיה שעשעים יום יום משחקת לפניו בכל־עת:
 31 משחקת בתבל ארצו ושעשעי את־בני אדם: פ
 32 ועתה בנים שמעו־לי ואשרי דרכי ישמרו: 33 שמעו
 מוסר וחקמו ואל־תפרעו: 34 אשרי אדם שמע לי לשקד
 על־דלתתי יום יום לשמר מזוזת פתחי: 35 כי מצאי
 *מצאי (מצא) חיים ויפק רצון מיתהוה: 36 וחטאי חמס
 נפשו כל־משנאי אהבו מות: פ

9

1 חכמות בנתה ביתה חצבה עמודיה שבעה: 2 טבתה
 טבתה מסכה יינה אף ערכה שלחנה: 3 שלחה נערתיה
 תקרא על־נפי מרמי קרת: 4 מי־פתי יסר הנה חסר־לב
 אמרה לו: 5 לכו לחמו בלחמי ושתו בנין מסכתי: 6 עזבו
 פתאים וחינו ואשרו בדרך בינה: 7 יסר לץ לקח לו קלון
 ומוכיח לרשע מומו: 8 אל־תוכח לץ פן־ישנאך הוכח
 לחכם ויאהבך: 9 תן לחכם ויחכם־עוד הודע לצדיק
 ויוסף לקח: פ 10 תחלת חכמה יראת יהוה ודעת קדשים
 בינה: 11 פי־בי ירבו ימיה ויוסיפו לך שנות חיים:
 12 אם־חכמת חכמת לך ולצת לבדה תשא: 13 אשת

כסילות המניה פתייות ובל-ידעה מה: 14 וישבה לפתח ביתה על-כפא מרמי קרת: 15 לקרא לעברי-דרך המושרים ארחותם: 16 מי-פתי יסר הגנה וחסר-לב ואמרה לו: 17 מים-גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם: 18 ולא-ידע כירפאים שם בעמקי שאול קראה: פ

10

1 משלי שלמה פ בן חכם ישמח-אב ובן כסיל תונת אמו: 2 לא-זעילו אוצרות רשע וצדקה תציל ממנות: 3 לא-ירעיב יהנה נפש צדיק והנת רשעים יהדף: 4 ראש עשה כף-רמיה ונד חרוצים תעשיר: 5 אגר בקיץ בן משכיל נרדם בקציר בן מביש: 6 ברכות לראש צדיק ופי רשעים יכסה חמס: 7 זכר צדיק לברכה ושם רשעים ירקב: 8 חכם-לב יקח מצות ואויל שפתיים ילבט: 9 הולך בתם ילך בטח ומעקש ידרכיו ינדע: 10 קרץ עין יתן עצבת ואויל שפתיים ילבט: 11 מקור חיים פי צדיק ופי רשעים יכסה חמס: 12 שנאה תעורר מדגים ועל כל-פשעים תכסה אתבה: 13 בשפתי גבון תמצא חכמה ושבת לגו חסר-לב: 14 חכמים יצפנו-דעת ופי-אויל מחתה קרבה: 15 תון עשיר קרנת עזו מחתת דלים רישם: 16 פעלת צדיק לחיים תבואת רשע לחטאת: 17 ארח לחיים שומר מוסר ועוזב תוכחת מתעה: 18 מכסה שנאה שפתי-שקר ומוצא דבה הוא כסיל: 19 ברב דברים לא יחדל-פשע וחשך שפתייו משכיל:

20 כִּסְף גִבְחָר לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב רָשָׁעִים כְּמַעֵט: 21 שְׁפָתַי צַדִּיק יִרְעוּ רַבִּים וְאֹוִילִים בַּחֲסֵר-לֵב יָמוּתוּ: 22 בִּרְכַת יְהוָה הִיא תַעֲשִׂיר וְלֹא-יִוָסֵף עַצְב עִמָּה: 23 כִּשְׁחֹק לְכִסִּיל עֲשׂוֹת זְמָה וְחֻכְמָה לְאִישׁ תְּבוּנָה: 24 מְגֹרֶת רָשָׁע הִיא תְבוּאַנּוֹ וְתֹאֲוֹת צַדִּיקִים יִתֵּן: 25 כַּעֲבוֹר סוּפָה וְאִין רָשָׁע וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם: 26 כַּחֲמִץ וְלִשְׁנַיִם וְכַעֲשָׂן לְעֵינַיִם כֵּן הָעֵצֶל לְשִׁלְחָיו: 27 יִרְאֵת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים וּשְׁנֹת רָשָׁעִים תִּקְצָרְנָה: 28 תּוֹתִלֵת צַדִּיקִים שְׂמִחָה וְתִקְוֹת רָשָׁעִים תֵּאבֵד: 29 מַעֲזוֹ לָתֵם בְּרָד יִהְיֶה וּמִחִתָּה לְפַעֲלֵי אָוֶן: 30 צַדִּיק לְעוֹלָם בַּל-יָמוּט וְרָשָׁעִים לֹא יִשְׁפְּנוּ-אָרֶץ: 31 פִּי-צַדִּיק גִּיב חֻכְמָה וּלְשׁוֹן תְּהַפְּכוֹת תִּכְרַת: 32 שְׁפָתַי צַדִּיק יִרְעוּן רָצוֹן וּפִי רָשָׁעִים תְּהַפְּכוֹת:

11

1 מֵאֲזַנִּי מִרְמָה תּוֹעֵבֶת יִהְיֶה וְאֶבֶן שְׁלֵמָה רָצוֹנִי:
 2 בְּאֲ-זָדוֹן וַיָּבֵא קָלוֹן וְאֶת-צְנוּעִים חֻכְמָה: 3 תִּמְנַת יִשְׂרָיִם תִּנְחַם וְסִלַּף בּוֹגְדִים *וְשָׂדֵם) יִשְׂדָּם(: 4 לֹא-יִוָעִיל הוֹן בְּיָוֶם עֹבְרָה וְצַדִּיקָה תִצְלֵל מִמּוֹת: 5 צַדִּיקַת תָּמִים תִּיִשֶׁר דִּרְכּוֹ וּבִרְשָׁעָתוֹ יִפֹּל רָשָׁע: 6 צַדִּיקַת יִשְׂרָיִם תִּצְלֵלם וּבִתְהַוֹת בּוֹגְדִים יִלְכְּדוּ: 7 בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֵּאבֵד תִּקְוָה וְתוֹתִלֵת אוֹנִים אֲבָדָה: 8 צַדִּיק מִצָּרָה נִחְלָץ וַיָּבֵא רָשָׁע תַּחֲתָיו: 9 בְּפֶה חֲנֹף יִשְׁחַת רַעְהוּ וּבִדְעַת צַדִּיקִים יִחְלָצוּ:
 10 בְּטוֹב צַדִּיקִים תַּעֲלֵץ קַרְיָה וּבִאֲבָד רָשָׁעִים רָנָה:
 11 בְּבִרְכַת יִשְׂרָיִם תִּרְוִים קָרַת וּבְפִי רָשָׁעִים תִּהְרָס:

12 בִּזְלִרְעָהוּ חִסְר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנֹת יַחֲרִישׁ: 13 הוֹלֵךְ
 רְכִיל מִנְגִּלַּת־סוּד וְנֶאֱמַן־רוּחַ מְכַסֶּה דָבָר: 14 בְּאֵין
 תְּחַבְּלוֹת יִפְל־עַם וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ: 15 רַע־יִרְעַע
 כִּי־עָרַב זָר וְשָׂא תַקְעִים בּוֹטַח: 16 אֲשֶׁת־חַן תִּתְמַד כְּבוֹד
 וְעֲרִיצִים יִתְמַכּוּ־עָשָׂר: 17 גִּמְלַל גִּפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד וְעֹכֵר
 שְׂאָרוֹ אֲכַזְרִי: 18 רָשָׁע עֲשֵׂה פֶעֱלַת־שֶׁקֶר וְזָרַע צָדָקָה
 שֶׁכֶר אֱמַת: 19 כִּן־צָדָקָה לְחַיִּים וּמְרַדֶּף רָעָה לְמוֹתוֹ:
 20 תּוֹעֵבֶת יִהְיֶה עַקְשֵׁי־לֵב וְרָצוֹנוֹ תְּמִימֵי דָרֶךְ: 21 יָד
 לֵיד לֹא־יִנְקָה רַע וְזָרַע צַדִּיקִים נִמְלֵט: 22 גַּיִם זָהָב בְּאֶפֶס
 חֲזִיר אֲשֶׁה יָפָה וְסִרְתַּ טָעַם: 23 תִּאֲנַת צַדִּיקִים אֲד־טוֹב
 תִּקְנֹת רְשָׁעִים עֲבָרָה: 24 יֵשׁ מִפֶּזֶר וְנוֹסֵף עוֹד וְחוֹשֵׁף
 מִיִּשָׁר אֲד־לְמַחְסוֹר: 25 נִפְשׁ־בְּרָכָה תִּדְשֵׁן וּמְרֹנָה גַם־הוּא
 יוֹרֵא: 26 מִנֶּעַ בָּר יִקְבְּהוּ לְאוֹם וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מִשְׁבִּיר:
 27 שֶׁחֵר טוֹב יִבְקֹשׁ רָצוֹן וְדָרַשׁ רָעָה תְּבוֹאֲנוּ: 28 בּוֹטַח
 בְּעֲשָׂרוֹ הוּא יִפֹּל וְכַעֲלָה צַדִּיקִים יִפְרָחוּ: 29 עוֹכֵר בֵּיתוֹ
 יִנְחַל־רוּחַ וְעַבְדֵי לְחַכְּס־לֵב: 30 פְּרִי־צַדִּיק עֵץ חַיִּים
 וְלִקְחַ נִפְשׁוֹת חָכָם: 31 תֵּן צַדִּיק בְּאֶרֶץ יִשְׁלֵם אֵף כִּי־רָשָׁע
 וְחוֹטֵא:

12

1 אֲהַב מוֹסֵר אֶהָב דַּעַת וְשָׂא תוֹכַחַת בָּעַר: 2 טוֹב יָפִיק
 רָצוֹן מִיְהוָה וְאִישׁ מִזְמוֹת יִרְשִׁיעַ: 3 לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרָשָׁע
 וְשָׂרֵשׁ צַדִּיקִים בְּלִי־מוֹט: 4 אֲשֶׁת־חֵיל עֲטִרַת בַּעֲלָה
 וּכְרָקָב בַּעֲצָמוֹתָיו מִבִּישָׁה: 5 מַחְשְׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט
 תְּחַבְּלוֹת רְשָׁעִים מִרְמָה: 6 דִּבְרֵי רְשָׁעִים אֲרַב־דָּם וּפִי

וְשָׂרִים יִצְלִים: 7 הַפּוֹךְ רְשָׁעִים וְאִינָם וּבֵית צַדִּיקִים
 יַעֲמֵד: 8 לְפִי־שִׁכְלוֹ יִהְלֵל־אִישׁ וְנַעֲוֶה־לֵּב יִתְּנֶה לְבוֹן:
 9 טוֹב נִקְלָה וְעַבְדֵּךְ לֹא מִמֶּתְכַבֵּד וְחִסְר־לֶחֶם: 10 יוֹדֵעַ
 צַדִּיק נַפְשׁ בְּהַמָּתוֹ וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים אֶכְזָרִי: 11 עַבְדֵּךְ אֲדַמְתּוֹ
 וְשִׁבְע־לֶחֶם וּמְרִדֶךָ רִיקִים חִסְר־לֵב: 12 חָמֵד רֶשַׁע מִצֹּד
 רָעִים וְשָׂרֵשׁ צַדִּיקִים יִתֵּן: 13 בְּפִשַׁע שְׁפָתַיִם מוֹקֵשׁ רָע
 וַיִּצָּא מִצָּרָה צַדִּיק: 14 מִפְּרִי פִי־אִישׁ יִשְׁבַּע־טוֹב וּגְמוּל
 יְדִי־אָדָם (*יָשׁוּב) לֹא: 15 הֲרֹךְ אֹיִל יִשָּׁר בְּעֵינָיו
 וְשָׁמַע לַעֲצָה חָכָם: 16 אֹיִל בְּיוֹם יוֹדֵעַ כַּעֲסוֹ וְכֹסֶה
 קָלוֹן עָרוּם: 17 יִפִּיחַ אַמוּנָה יַגִּיד צַדִּק וְעַד שְׁקָרִים
 מִרְמָה: 18 יֵשׁ בּוֹטָה כְּמִדְקָרוֹת חָרָב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים
 מִרְפָּא: 19 שְׁפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן לַעֲד וְעַד־אֲרִיזָה לְשׁוֹן
 שָׁקֵר: 20 מִרְמָה בְּלִב־חֲרָשֵׁי רָע וְלִיעֲזֵי שָׁלוֹם שְׂמֵחָה:
 21 לֹא־יֵאָנֶה לְצַדִּיק כָּל־אֵנוֹן וְרְשָׁעִים מְלֹאוּ רָע: 22 תּוֹעֵבֶת
 יִהְיֶה שְׁפַת־שָׁקֵר וְעֹשֵׂי אַמוּנָה רְצוּנוֹ: 23 אָדָם עָרוּם
 כֹּסֶה דַּעַת וְלֵב כְּסִילִים יִקְרָא אִוֶּלֶת: 24 יַד־חַרוּצִים
 תִּמְשׁוּל וְרַמְיָה תִּהְיֶה לְמָס: 25 דֹּאגָה בְּלִב־אִישׁ יִשְׁחַנֶּה
 וְדָבָר טוֹב יִשְׁמַחֶנָּה: 26 יִתֵּר מִרְעֵהוּ צַדִּיק וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים
 תִּתַּעֵם: 27 לֹא־יִחַרְךָ רַמְיָה צִידוֹ וְהוֹן־אָדָם יִקֵּר תְּרוּץ:
 28 בְּאֶרְח־צַדִּיקָה חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָה אֵל־מוֹת:

13

1 בֶּן חָכָם מוֹסֵר אֵב וְלֵץ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה: 2 מִפְּרִי
 פִי־אִישׁ יֵאָכֵל טוֹב וּנְפֶשׁ בְּגֹרִים חָמָס: 3 נִצָּר פִּי
 שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ פִּשְׁק שְׁפָתָיו מִחֲתָה־לּוֹ: 4 מִתְאַוָּה וְאִין נַפְשׁוֹ

עֲצֵל וְנֹפֵשׁ חֲרָצִים תִּדְשֵׁן: ⁵ דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׁנֵא צַדִּיק
 וְרָשָׁע יִבְאִישׁ וַיִּחְפִּיר: ⁶ צְדָקָה תִצַּר תִּסְרֹף וְרָשָׁעָה
 תִּסְלַף חֲטָאתָ: ⁷ יֵשׁ מִתְעַשֵּׂר וְאֵין כָּל מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן
 רָב: ⁸ כִּפּוֹר גִּפְש־אִישׁ עֲשֶׂרוּ וְרָשׁ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה:
⁹ אֹזֶר־צַדִּיקִים יִשְׁמַח וְגַר רָשָׁעִים יִדְעֹד: ¹⁰ רֶק־בְּזִדּוֹן
 יִתֵּן מִצָּה וְאֶת־נוֹעֲצִים חֲכָמָה: ¹¹ הוֹן מִהֲבֵל יִמְעֹט
 וְקִבֵּץ עַל־יַד יִרְבֶּה: ¹² תּוֹחֶלֶת מִמְשָׁכָה מִחֶלֶה לֵב
 וְעֵץ חַיִּים תֵּאָוֶה בָּאָה: ¹³ בָּז לְדַבָּר יִתְבַּל לוֹ וַיִּרְא
 מִצָּנָה הוּא יִשְׁלָם: ¹⁴ תּוֹבֵת חָכָם מְקוֹר חַיִּים לְסוֹר
 מִמְקָשֵׁי מוֹת: ¹⁵ שְׁכַל־טוֹב יִתֵּן־תֵּן וְדַרְךְ בִּנְיָיִם אֵיתָן:
¹⁶ כָּל־עָרוֹם יַעֲשֶׂה בְדַעַת וְכֹסִיל יִפְרֹשׂ אֹזְלָת: ¹⁷ מִלְּאֹד
 רָשָׁע יִפֹּל בְּרַע וְצִיר אֲמוֹנִים מִרְפָּא: ¹⁸ רֵישׁ וְקֶלֶן
 פּוֹרַע מוֹסֵר וְשׁוֹמֵר תּוֹכַחַת יִכְבֹּד: ¹⁹ תֵּאָוֶה גֵהִיָּה
 תַעֲרָב לְנֹפֵשׁ וְתוֹעֵבַת כְּסִילִים סוֹר מִרַע: ²⁰ *תְּלוּד
 (הוֹלָד) אֶת־חֲכָמִים *וְחָכָם (וְרַעַה כְּסִילִים יִרְוַע:
²¹ חֲטָאִים תִּרְרַף רַעַה וְאֶת־צַדִּיקִים יִשְׁלָם־טוֹב: ²² טוֹב
 יִנְחִיל בְּנֵי־בָנִים וְצַפּוֹן לְצַדִּיק תִּיל חוֹטָא: ²³ רַב־אֶכֶל
 נִיר רָאשִׁים וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט: ²⁴ חוֹשֵׁד שְׁבָטוֹ שׁוֹנֵא
 בְּנוֹ וְאֶתְבוֹ שִׁחְרוּ מוֹסֵר: ²⁵ צַדִּיק אֶכֶל לְשֶׁבַע נִפְשׁוֹ וּבִטָּן
 רָשָׁעִים תִּחְסֹר: פ

14

¹ חֲכָמוֹת גָּשִׁים בְּנִתָּה בִיתָה וְאוֹלֶת בִּנְיָיָה תִהְרָסְנוּ:
² הוֹלָד בִּישְׁרוֹ יִרְא יִתְוֶה וְנִלּוֹז דְּרַכְיוֹ בּוֹזְהוּ: ³ בְּפִי־אוֹיִל
 תִּטֵּר גֵּאוּה וּשְׁפָתַי חֲכָמִים תִּשְׁמוֹרֶם: ⁴ בָּאֵין אֱלָפִים

אבוס בַּר וּרְב־תְּבוֹאוֹת בְּכַח שׁוֹר: 5 עַד אֲמוּנִים לֹא
יִכְזֹב וַיִּפְיחַ כְּזָבִים עַד שֶׁקֶר: 6 בְּקֶשֶׁלֶץ חֲכָמָה וְאֵין
וְדַעַת לְנִבּוֹן נֶקֶל: 7 לֶךְ מִנְגִּיד לְאִישׁ כָּסִיל וּבַל־יִדְעֵת
שִׁפְתֵי־דַעַת: 8 חֲכָמַת עֲרוֹם הֵבִין דַּרְכּוֹ וְאוֹלֵת כָּסִילִים
מִרְמָה: 9 אֲוִלִים יִלְיִץ אֲשֶׁם וּבֵין יִשְׁרִים רִצּוֹן: 10 לֵב
יִוְדַע מִדַּת נַפְשׁוֹ וּבִשְׁמַחְתּוֹ לֹא־יִתְעַרֵּב זֶר: 11 בֵּית רִשְׁעִים
יִשְׁמַד וְאֵהֵל יִשְׁרִים יִפְרִיחַ: 12 יֵשׁ דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי־אִישׁ
וְאַחֲרֵיהֶּה דֶּרֶכ־יְמוֹת: 13 גַּם־בְּשִׁחּוֹק יִכָּאֵב־לֵב וְאַחֲרֵיהֶּה
שִׁמְתָה תוֹנָה: 14 מִדַּרְכֵּיו יִשְׁבַּע סוֹג לֵב וּמַעְלִיו אִישׁ טוֹב:
15 פִּתִּי יֵאֱמִין לְכָל־דְּבַר וְעֲרוֹם יֵבִין לְאֲשֶׁרוֹ: 16 חֲכָם
יֵרָא וְסַר מִרַע וְכָסִיל מִתְעַבֵּר וּבּוֹטֵחַ: 17 קֶצֶר־אֲפִים
יַעֲשֶׂה אֹלֵת וְאִישׁ מִזְמוֹת יִשְׁנָא: 18 נִחְלוּ פְתָאִים אֹלֵת
וְעֲרוּמִים יִכְתְּרוּ דַעַת: 19 שִׁתּוֹ רָעִים לִפְנֵי טוֹבִים
וְרִשְׁעִים עַל־שַׁעֲרֵי צַדִּיק: 20 גַּם־לִרְעֵהוּ יִשְׁנָא רֵשׁ וְאַהֲבֵי
עָשִׂיר רָבִים: 21 בּוֹ־לִרְעֵהוּ חוֹטֵא וּמְחוֹנֵן *עֲנִיִּים) עֲנִיִּים)
אֲשֶׁרֵיו: 22 הִלּוֹא־יִתְעוּ חֲרָשֵׁי רַע וְחֶסֶד וְאֵמֶת חֲרָשֵׁי טוֹב:
23 בְּכָל־עֵצָב יִהְיֶה מוֹתֵר וּדְבַר־שִׁפְתַיִם אֶדְ־לְמַחְסוֹר:
24 עֲטַר־ת חֲכָמִים עֲשֶׂרָם אֹלֵת כָּסִילִים אֹלֵת: 25 מִצִּיל
נַפְשׁוֹת עַד אֵמֶת וַיִּפָּח כְּזָבִים מִרְמָה: 26 בִּירְאֵת יִהְיֶה
מִבְּטַח־עַז וּלְבָנָיו יִהְיֶה מַחְסָה: 27 יִרְאֵת יִהְיֶה מִקּוֹר חַיִּים
לְסוֹר מִמְקֹשֵׁי מוֹת: 28 בְּרִב־עַם הִדְרַת־מֶלֶךְ וּבִאֲפֶס לֹאִם
מִחַמַּת רִצּוֹן: 29 אַרְךְ אֲפִים רַב־תְּבוּנָה וּקֶצֶר־רוּחַ מָרִים
אֹלֵת: 30 חַנּוּ בְּשָׂרִים לֵב מִרְפָּא וּרְקִב עֲצָמוֹת קִנְיָה:
31 עֲשֶׂק־דָּל חֲרָף עֲשֶׂהוּ וּמְכַבְּדוֹ חֲנָן אֲבִיוֹן: 32 בִּרְעֵתוֹ

יִדְחָה רָשָׁע וְחָסָה בְּמוֹתוֹ צַדִּיק: ³³ בְּלֵב גְּבוּן תִּנּוּחַ חֲכָמָה
 וּבִקְרֹב כְּסִילִים תִּנְדָּע: ³⁴ צַדִּיקָה תְרוֹמֵם-גּוֹי וְחֹסֵד
 לְאֲמִים חֲטָאת: ³⁵ רְצוֹן-מֶלֶךְ לְעַבְדּוֹ מִשְׁכִּיל וְעִבְרָתוֹ
 תִּהְיֶה מְבִישׁ:

15

1 מְעַנֶּה-רֶדֶךְ יָשִׁיב חֲמָה וּדְבַר-עֶצֶב יַעֲלֶה-אָף:
 2 לְשׁוֹן חֲכָמִים תִּיטִיב דַּעַת וּפִי כְּסִילִים יַבִּיעַ אִוֶּלֶת:
 3 בְּכָל-מָקוֹם עֵינֵי יְהוָה צְפוֹת רַעִים וְטוֹבִים: ⁴ מִרְפָּא
 לְשׁוֹן עֵץ חַיִּים וְסִלְף בֹּהַ שֶׁבֶר בְּרוּחַ: ⁵ אִוִּיל יִנְאֵץ מוֹסֵר
 אָבִיו וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעֲרֵם: ⁶ בֵּית צַדִּיק חֶסֶן רֵב וּבִתְבוּאָת
 רָשָׁע נִעְפָּרֶת: ⁷ שִׁפְתָי חֲכָמִים יִזְרוּ דַּעַת וְלֵב כְּסִילִים
 לֹא-כֵן: ⁸ זָבַח רָשָׁעִים תּוֹעֵבֶת יְהוָה וּתְפִלַּת יֹשְׁרִים רְצוֹנוֹ:
 9 תּוֹעֵבֶת יְהוָה דֶּרֶךְ רָשָׁע וּמִרְדֵּף צַדִּיקָה יֶאֱהָב: ¹⁰ מוֹסֵר
 רָע לְעֵזֵב אֶרֶח שׁוֹנֵא תּוֹכַחַת יָמוּת: ¹¹ שָׂאוּל וְאַבְדּוֹן
 נִגְדוּ יְהוָה אָף כִּי-לְבוֹת בְּנֵי-אָדָם: ¹² לֹא יֶאֱהָב-לֵךְ
 הוֹכֵחַ לוֹ אֶל-חֲכָמִים לֹא יִלְךְ: ¹³ לֵב שֹׁמֵחַ יִיטֵב פָּנִים
 וּבִעֲצָבֶת-לֵב רֵיחַ נִכְאָה: ¹⁴ לֵב גְּבוּן יִבְקֹשׁ-דַּעַת *וּפְנֵי
 (וּפִי) כְּסִילִים יִרְעֶה אִוֶּלֶת: ¹⁵ כָּל-יָמַי עֲנִי רַעִים וְטוֹב-לֵב
 מִשְׁתָּה תָמִיד: ¹⁶ טוֹב-מַעַט בְּיָרְאֵת יְהוָה מֵאוֹצֵר רֵב
 וּמְהוּמָה בּוֹ: ¹⁷ טוֹב אֶרְתַּח יָרֵק וְאֶהְבֶּה-שֵׁם מִשׁוֹר אָבוֹס
 וּשְׁנֵאֶה-בּוֹ: ¹⁸ אִישׁ חֲמָה יִגְרֶה מְדוֹן וְאָרֶךְ אַפִּים יִשְׁקִיט
 רֵיב: ¹⁹ דֶּרֶךְ עֲצָל כַּמְשַׁכֵּת חֲדָק וְאֶרֶח יֹשְׁרִים סִלְלָה:
 20 בֵּן חֲכָם יִשְׁמַח-אֵב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזֵה אִמּוֹ: ²¹ אִוֶּלֶת
 שִׁמְחָה לְחֹסֵר-לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יִישֶׁר-לִקְחָת: ²² הַפֵּר

מחשבות באיזן סוד וברב יועצים תקום: 23 שמחה לאיש
 במענה פיו ודבר בעתו מה טוב: 24 ארח חיים למעלה
 למשכיל למען סור משאול מטה: 25 בית גאים יסח ו
 יהנה ויציב גבול אלמנה: 26 תועבת יהנה מחשבות רע
 וטהרים אמרי-נעם: 27 עכר ביתו בוצע בצע ושונא
 מתנת יתיה: 28 לב צדיק יהנה לענות ופי רשעים יביע
 רעות: 29 רחוק יהנה מרשעים ותפלת צדיקים ישמע:
 30 מאור-עינים ישמח לב שמועה טובה תדשן עצם:
 31 איזן שמעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין: 32 פורע
 מוסר מואס נפשו ושומע תוכחת קונה לב: 33 יראת יהנה
 מוסר חכמה ולפני כבוד ענוה:

16

1 לאדם מערכי-לב ומיהנה מענה לשון:
 2 כל-דרך-איש נה בעיניו ותכן רוחות יהנה:
 3 גל אל-יהנה מעשיה ויפנו מחשבתיה: 4 כל פעל
 יהנה למענהו וגם-רשע ליום רעה: 5 תועבת יהנה
 כל-גבה-לב יד לזר לא ינקה: 6 בתסוד ואמת יכפר
 עון וביראת יהנה סור מרע: 7 ברצות יהנה דרכי-איש
 גם-אויביו ישלם אתו: 8 טוב-מעט בצדקה מרב תבואות
 בלא משפט: 9 לב אדם יחשב דרכו ויהנה יכון צעדו:
 10 קסם ועל-שפתי-מלך במשפט לא ימעל-פיו: 11 פלס ו
 ומאזני משפט ליהנה מעשהו כל-אבני-כיס: 12 תועבת
 מלכים עשות רשע כי בצדקה יכון כסא: 13 רצון
 מלכים שפתי-צדק ודבר ישרים יאהב: 14 חמת-מלך

מְלֹאכֵי־מָוֶת וְאִישׁ חָכֶם יִכְפֹּרָנָה: 15 בְּאוֹר־פְּנֵי־מַלְךְ חַיִּים
וְרִצּוֹנֹו כַּעֲבַב מִלְקוֹשׁ: 16 קָנָה־חֲכָמָה מִה־טוֹב מִחֲרוֹץ
וּקְנֹוֹת בַּיָּנָה נִבְחָר מִכֶּסֶף: 17 מְסַלֵּת יִשְׂרָיִם סוֹר מֵרַע
שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ נֹצֵר דְּרָכֹו: 18 לִפְנֵי־שֶׁבֶר גָּאוֹן וּלְפָנָי כַּשְׁלוֹן
נְבוּהָ רֵיחַ: 19 טוֹב שְׁפַל־רֵיחַ אֶת־עֲנָיִים (עֲנָיִים) מִחֲלָק
שָׁלַל אֶת־גָּאִים: 20 מִשְׁכִּיל עַל־דָּבָר יִמְצָא־טוֹב וּבוֹטַח
בֵּיתוֹהָ אֲשֶׁרֵי: 21 לַחֲכָם־לֵב יִקְרָא נְבוֹן וּמִתַּק שְׁפָתַיִם
יִסְיַף לְקַח: 22 מְקוֹר חַיִּים שְׁכָל בְּעָלָיו וּמוֹסֵר אוֹלָיִם
אוֹלֵת: 23 לֵב חָכֶם יִשְׁכִּיל פִּיהוּ וְעַל־שְׁפָתָיו יִסְיַף לְקַח:
24 צוּף־דָּבֵשׁ אִמְרֵי־גֵעַם מִתּוֹק לְנֶפֶשׁ וּמֵרַפָּא לְעֵצָם:
25 יֵשׁ דְּרָךְ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרֵיתָהּ דְּרָכֵי־מָוֶת: 26 נֶפֶשׁ
עֹמֵל עֲמָלָה לֹו כִּי־אָכַף עָלָיו פִּיהוּ: 27 אִישׁ בְּלִיעַל כִּרְהָ
רָעָה וְעַל־שְׁפָתָיו (שְׁפָתוֹ) כָּאֵשׁ צָרְבַת: 28 אִישׁ תְּהַפְכּוֹת
יִשְׁלַח מְדוֹן וְנִרְנָן מִפְּרִיד אֱלֹוֹף: 29 אִישׁ חָמֵס יִפְתָּה
רַעְהוּ וְהוֹלִיכֹו בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב: 30 עֲצָה עֵינָיו לַחֲשֹׁב
תְּהַפְכּוֹת קֶרֶץ שְׁפָתָיו כִּלְהָ רַעְהוּ: 31 עֲטִרַת תְּפֹאֲרַת
שִׁיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמְצָא: 32 טוֹב אֲרָךְ אַפִּים מִגִּבּוֹר
וּמִשָּׁל בְּרוּחֹו מִלֵּכֵד עִיר: 33 בַּחִיק יוֹטֵל אֶת־הַגּוֹרֵל
וּמִיָּהוּהָ כָּל־מִשְׁפָּטוֹ:

17

1 טוֹב פֶּת חֲרָבָה וּשְׁלוֹה־בָה מִבֵּית מְלֹא זִבְחֵי־רִיב:
2 עֲבָד־מִשְׁכִּיל יִמְשַׁל בְּבֵן מִבֵּישׁ וּבִתּוֹךְ אֲחִים יִחַלֵּק
נַחֲלָה: 3 מִצְרָף לְכֶסֶף וְכוֹר לְזָהָב וּבַחֲזֵן לִבּוֹת יִהְיֶה:

4 מרע מקשיב על-שפת-און שקר מזיז על-לשון הות:
 5 לעג לרש חרף עשהו שמח לאיד לא ינקה: 6 עטרת
 זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם: 7 לא-נאנה לנבל
 שפת-יתר אף כיי-לנדיב שפת-שקר: 8 אבן-תן השחד
 בעיני בעליו אל-כל-אשר יפנה ישכיל: 9 מכסה-פשע
 מבקש אהבה ושנה בדבר מפריד אלוף: 10 תחת גערה
 במבין מהכות כסיל מאה: 11 אד-מרי יבקש-רע ומלאך
 אכזרי ישלח-בו: 12 פגוש רב שכול באיש ואל-כסיל
 באולתו: 13 משיב רעה תחת טובה לא-תמיש (תמוש)
 רעה מביתו: 14 פוטר מים ראשית מדון ולפני התגלע
 הריב נטוש: 15 מצדיק רשע ומרשיע צדיק תועבת
 יהיה גם-שניהם: 16 למה-נה מחיר ביד-כסיל לקנות
 חכמה ולב-אין: 17 בכל-עת אהב הרע ואח לצרה יולד:
 18 אדם חסר-לב תוקע כף ערב ערבה לפני רעהו:
 19 אהב פשע אהב מצה מגביה פתחו מבקש-שקר:
 20 עקש-לב לא ימצא-טוב ונהפך בלשונו יפול ברעה:
 21 ילד כסיל לתונה לו ולא-ישמח אבי נבל: 22 לב
 שמח ייטב גהה ורוח נכאה תיבש-גרים: 23 שחד מחיק
 רשע יקח להטות ארחות משפט: 24 את-פני מבין חכמה
 ועיני כסיל בקצה-ארץ: 25 פעס לאביו בן כסיל וממר
 לילדתו: 26 גם ענוש לצדיק לא-טוב להכות נדיבים
 על-ישר: 27 חושד אמריו יודע דעת (וקר) יקר(רוח)
 איש תבונה: 28 גם אניל מחריש חכם יחשב אטם שפתיו
 נבון:

18

1 לְחַאֲוָה יִבְקֹשׁ נִפְרָד בְּכָל־תּוֹשִׁיָה יִתְנַלֵּעַ: 2 לֹא־יִחַפֵּץ
 כֶּסֶל בְּתַבּוּנָה כִּי אִם־בְּהַתְנַלּוֹת לִבּוֹ: 3 בְּבוֹא־רָשָׁע בָּא
 גַּם־בוֹז וְעַם־קָלוֹן חֲרָפָה: 4 מִיָּם עֲמָקִים דִּבְרֵי פִי־אִישׁ
 נִחַל נֹכַע מִקּוֹר חֲכָמָה: 5 שְׂאֵת פְּנֵי־רָשָׁע לֹא־טוֹב לְהַטּוֹת
 צְדִיק בְּמִשְׁפָּט: 6 שִׁפְתָי כֶּסֶל יִבְאוּ בָרִיב וּפִיו לְמַהֲלָמוֹת
 יִקְרָא: 7 פִי־כֶסֶל מַחֲתָה־לוֹ וּשְׁפָתָיו מוֹקֵשׁ נִפְשׁוֹ: 8 דִּבְרֵי
 גִרְוֹן כְּמַתְלֵה־מַיִם וְהֵם יִרְדּוּ חֲדָרֵי־בֶטֶן: 9 גַּם מִתַּרְפֵּה
 בְּמַלְאֲכָתוֹ אֵחָ אֵחָ הוּא לִבְעַל מִשְׁחִית: 10 מִגִּדְל־עֵז שֵׁם
 יִתְּוָה בּוֹיֵרוֹץ צְדִיק וּנְשָׁגֵב: 11 תּוֹן עֲשִׂיר קָרִית עֵזוֹ
 וּכְחוּמָה נִשְׁגָּבָה בְּמִשְׁכִּיתוֹ: 12 לְפָנֵי־שֹׁבֵר יִגְבֶּה לִב־אִישׁ
 וּלְפָנֵי כְבוֹד עֲנוּה: 13 מִשִּׁיב דָּבָר בְּטָרִם יִשְׁמַע אֹזֶלֶת
 הִיא־לוֹ וּכְלָמָה: 14 רֵיח־אִישׁ יִכְלָפֵל מִחֲלָהוּ וְרוּחַ
 נִכְאָה מִי יִשְׁאַנָּה: 15 לֵב גְּבוֹן יִקְנֶה־דַעַת וְאֵזֶן חֲכָמִים
 תִּבְקֹשׁ־דַעַת: 16 מִתֵּן אָדָם יִרְחִיב לוֹ וּלְפָנֵי גְדֹלִים יִנְחַנּוּ:
 17 צְדִיק תְּרַאשׁוֹן בָּרִיבוֹ *יִבֵּא (וּבֵא־רָעָהוּ וַחֲקָרוֹ:
 18 מְדִינִים יִשְׁבִּית הַגּוֹרֵל וּבֵין עֲצוּמִים יִפְרִיד: 19 אֵחָ
 נִפְשָׁע מִקְרִית־עֵז *וּמְדוֹנִים) וּמְדִינִים) כְּבָרִיחַ אֲרָמוֹן:
 20 מִפְּרֵי פִי־אִישׁ תִּשְׁבַּע בְּטָגוֹ תְּבוֹאֵת שִׁפְתָיו יִשְׁבַּע:
 21 מִנּוֹת וַחֲיִים בִּיד־לְשׁוֹן וְאֵתְכִיָּה יֹאכַל פְּרִיָּה: 22 מִצָּא
 אֲשֶׁה מִצָּא טוֹב וַיִּפֶק רָצוֹן מִיִּתְוָה: 23 תַּחֲנוּנִים יִדְבַר־רָשׁ
 וְעֲשִׂיר יַעֲנֶה עֲזוֹת: 24 אִישׁ רָעִים לְהַתְרַעֵעַ וַיֵּשׂ אֹהֵב דְּבַק
 מִצָּח:

19

1 טוב־רש הולך בתמו מעקש שפְתוֹיו והוא כְּסִיל: 2 גם
 בלא־דעת נפש לא־טוב ואץ בְּרַגְלָיִם חוטא: 3 אַנְלֵת
 אָדָם תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ וְעַל־יְהִינָה יוֹעֵף לְבוֹ: 4 הוֹן יִסִּיף רַעִים
 רַבִּים וְדָל מַרְעִהוּ וַיִּפְרֹד: 5 עַד שְׁקָרִים לֹא יִנְקָה וַיִּפְיחַ
 כְּזָבִים לֹא יִמְלֹט: 6 רַבִּים יַחֲלוּ פְּנֵי־נָדִיב וְכָל־הָרַע לְאִישׁ
 מִתָּן: 7 כָּל אַחֲרֵי־רֵשׁ שְׁנֵאָהוּ אֵף כִּי מַרְעִהוּ רַחֲקוּ מִמֶּנּוּ
 מַרְדָּף אֲמָרִים *לֹא־ לוֹ(הֶמָּה: 8 קָנָה־לֵב אֶתֵּב נִפְשׁוֹ
 שֹׁמֵר תְּבוּנָה לְמִצַּא־טוֹב: 9 עַד שְׁקָרִים לֹא יִנְקָה וַיִּפְיחַ
 כְּזָבִים יֵאָבֵד: 10 לֹא־נֶאֱנָה לְכִסִּיל תַּעֲנוּג אֵף כִּי־לְעֹבֵד ו
 מִשָּׁל בְּשָׂרִים: 11 שְׁכָל אָדָם הָאָרִיז אִפּוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ עֵבֶר
 עַל־פֶּשַׁע: 12 נָהָם בְּכַפִּיר זַעַף מֶלֶךְ וְכִטָּל עַל־עֵשֶׂב
 רְצוּנוֹ: 13 תִּזַּת לְאָבִיו בֶּן כִּסִּיל וְרַלֵּף טוֹרֵד מְדִינֵי אִשָּׁה:
 14 בֵּית גְּדוֹן נִחְלַת אֲבוֹת וּמִיִּהְיֶה אִשָּׁה מִשְׁקֵלֶת: 15 עֲצָלָה
 תִּפְּיֵל תַּרְדֵּמָה וּנְפֶשׁ רְמִיָּה תִרְעֵב: 16 שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר
 נִפְשׁוֹ בַזֶּזֶה דַּרְכָּיו *יִימָת (יָמוּת): 17 מַלְלוֹה יִהְיֶה חוֹנֵן דָּל
 וְגַמְלוֹ יִשְׁלֵם־לוֹ: 18 יִסֵּר בְּנֵהּ כִּי־יִגֵּשׁ תַּקְוָה וְאֶל־הַמִּיתוֹ
 אֶל־תִּשָּׂא נִפְשׁוֹ: 19 *גִּדְּל־) גִּדְּל־(חֲמָה נִשְׂא עֲנֹשׁ כִּי
 אִם־תִּצְיֵל וְעוֹד תּוֹסֵף: 20 שָׁמַע עֲצָה וְקִבֵּל מוֹסֵר לְמַעַן
 תַּחֲכֵם בְּאַחֲרֵיתָהּ: 21 רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֵב־אִישׁ וְעֲצַת
 יְהוָה תִּיֵּא תִקּוּם: 22 תֵּאֲנַת אָדָם חֲסִדּוֹ וְטוֹב־רֵשׁ מְאִישׁ
 כְּזָב: 23 יִרְאֵת יִהְיֶה לְחַיִּים וְשִׁבַּע יָלִין בַּל־יִפְקֹד רַע:
 24 טֵמֵן עֲצָל יָדוֹ בְּצִלְחַת גַּם־אֶל־פִּיהוֹ לֹא יִשִּׁיבָנָה: 25 לֵץ
 תִּכָּה וַפְתֵי יַעֲרָם וְהוֹכִיחַ לְנַבּוֹן יִבִּין דַּעַת: 26 מִשְׁדָּד־אָב

יבְרִיחַ אִם בֵּן מִבֵּישׁ וּמַחְפִּיר: 27 חֲדַל-בְּנֵי לִשְׁמַע מוֹסֵר
 לַשְּׁנוֹת מֵאֲמַר־דָּעַת: 28 עַד בְּלִיעַל יִלְיִץ מִשְׁפָּט וּפִי
 רְשָׁעִים יִבְלַע-אָוֶן: 29 נִכְוְנוּ לַלְצִים שְׁפָטִים וּמַהֲלֹמוֹת לָגוּ
 כְּסִילִים:

20

1 לֵץ תִּינֵן הַמָּה שֹׁכֵר וְכָל-שָׁנָה בּוֹ לֹא יִחַכֵּם: 2 נָהַם
 בְּכַפִּיר אַיִמת מְלֶךְ מִתְעַבְרוֹ חוּטֵא נִפְשׁוֹ: 3 כְּבוֹד
 לְאִישׁ שֵׁבֶת מַרְיָב וְכָל-אֲוִיל יִתְנַלַּע: 4 מִחֶרֶף עֲצָל
 לֹא-יִחַרֵּשׁ *יִשְׂאֵל (וְשֹׂאֵל) בִּקְצִיר וְאֵין: 5 מִיָּם עֲמָקִים
 עֲצָה בְּלֵב-אִישׁ וְאִישׁ תִּבְוֶנָה יִדְלָנָה: 6 רֵב-אָדָם יִקְרָא
 אִישׁ חֲסִידוֹ וְאִישׁ אֲמוֹנִים מִי יִמְצָא: 7 מִתְהַלֵּךְ בְּתַמּוֹ צַדִּיק
 אֲשֶׁרֵי בְּנָיו אַחֲרָיו: 8 מְלֶךְ יוֹשֵׁב עַל-כִּסֵּא-דִין מִזְרָה
 בְּעֵינָיו כָּל-רָע: 9 מִי-יֹאמֶר זִכִּיתִי לִבִּי טְהַרְתִּי מִחַטָּאתֵי:
 10 אָבֶן וְאָבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה תוֹעֵבֶת יְהוָה גַּם-שְׁנֵיהֶם: 11 גַּם
 בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֵּר-נֶגֶד אִם-זָדָה וְאִם-יִשֶׁר פְּעָלוֹ: 12 אֵין
 שְׁמַעַת וְעֵין רָאָה יְהוָה עֲשָׂה גַם-שְׁנֵיהֶם: 13 אֵל-תִּאֲתָב
 שָׁנָה בֶּן-תִּנְרֵשׁ פִּקַּח עֵינָיו שִׁבְע־לֶחֶם: 14 רַע רַע יֹאמֶר
 תִּקְוֶנָה וְאֵזֶל לֹא אֵז יִתְהַלֵּל: 15 יֵשׁ זָהָב וְרֵב-פְּנִינִים
 וּכְלֵי יָקָר שְׁפֹתֵי-דָעַת: 16 לֶקַח-בְּגָדוֹ כִּי-עָרַב זָר וּבָעַד
 *נִכְרִים (נִכְרֵיה) חִבְּלָהּ: 17 עָרַב לְאִישׁ לֶחֶם שֹׁקֵר וְאַחַר
 יִמְלֵא-פִיהוּ חֲצִץ: 18 מִחֲשָׁבוֹת בְּעֲצָה תִכּוֹן וּבְתַחֲבֵלוֹת
 עֲשָׂה מִלְחָמָה: 19 גּוֹלָה-סוֹד הוֹלֵךְ רַכִּיל וּלְפִתָּה שְׁפֹתָיו
 לֹא תִתְעַרֵּב: 20 מִקְלָל אָבִיו וְאִמּוֹ יִדְעֶה נָרוֹ *בְּאִישׁוֹן

(בְּאִשׁוּן) הַשֶּׁדֶה: 21 גַּחְלָה *מִבְּחֻלֵּת (מִבְּחֻלֵּת) בְּרֹאשׁוֹנָה
 וְאַחֲרֵיהָ לֹא תִבְרָךְ: 22 אֶל־תֹּאמֶר אֲשַׁלְּמָה־רַע קוֹנֵה
 לַיהוָה וַיִּשָּׁע לָךְ: 23 תוֹעֵבֵת יְהוָה אָבֹן וְאָבֹן וּמֵאֲזִנֵי מִרְמָה
 לֹא־טוֹב: 24 מִיְהוָה מִצַּעֲדֵי־גִבּוֹר וְאָדָם מֵה־יָבִין דָּרְכוֹ:
 25 מוֹקֵשׁ אָדָם יִלַּע קִדְשׁ וְאַחַר נְדָרִים לְבַקֵּר: 26 מִזְרָה
 רְשָׁעִים מִלֶּדֶת חֶכֶם וַיֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם אוֹפֵן: 27 גֵּר יְהוָה נִשְׁמַת
 אָדָם חֹפֵשׁ כָּל־חֲדָרֵי־בֶטֶן: 28 חֶסֶד וְאֱמֶת יִצְרוּ־מִלֶּדֶת
 וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ: 29 תִּפְאָרֶת בַּחֲוִירִים כַּחֶם וְהַדָּר זִקְנִים
 שִׁיבָה: 30 חֲבָרוֹת פָּצַע *תִּמְרִיק (תִּמְרוֹק) בְּרַע וּמִכּוֹת
 חֲדָרֵי־בֶטֶן:

21

1 פְּלִגֵּי־מַיִם לְבִי־מִלֶּדֶת בְּיַד־יְהוָה עַל־כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ
 יִטְנוּ: 2 כָּל־דֶּרֶךְ־אִישׁ יִשָּׂר בְּעֵינָיו וְתָכֵן לִבּוֹת יְהוָה:
 3 עֲשֵׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחָר לַיהוָה מִזִּבְחֵ: 4 רוּם־עֵינַיִם
 וּרְחִיב־לֵב גֵּר רְשָׁעִים חֲטָאת: 5 מִחֲשָׁבוֹת חֲרוּץ
 אֶד־לְמוֹתֶר וְכָל־אֵץ אֶד־לְמַחְסוֹר: 6 פֶּעַל אוֹצְרוֹת
 בְּלִשׁוֹן שָׁקֵר הֵבֵל נִדְף מִבִּקְשֵׁי־מָוֶת: 7 שֹׁד־רְשָׁעִים יִגוּרָם
 כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט: 8 תִּפְכַּפְּךָ דֶּרֶךְ אִישׁ וְזָר וְזוֹךְ
 יִשָּׂר פֶּעֱלוֹ: 9 טוֹב לְשִׁבֶת עַל־פְּנֵת־גַּג מֵאֲשֶׁת מְדַבְּרִים
 וּבֵית חֶבֶר: 10 נִפְשׁ רָשָׁע אוֹתֶה־רַע לֹא־יִחַן בְּעֵינָיו רַעְהוּ:
 11 בַּעֲנֹש־לֵץ יַחֲפֹס־פִּתִי וּבְהַשְׁכִּיל לְחֶכֶם יִקַּח־דַּעַת:
 12 מִשְׁכִּיל צַדִּיק לְבֵית רָשָׁע מִסֹּלֶף רְשָׁעִים לְרַע: 13 אַטָּם
 אֲזִנּוּ מִזַּעֲקַת־דָּל גַּם־הוּא יִקְרָא וְלֹא יַעֲנֶה: 14 מִתֵּן בַּסֶּתֶר
 יִכְפֹּה־אָף וְשָׁחַד בְּחֶק חֲמָה עֲזָה: 15 שְׁמִתָּה לְצַדִּיק

עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמִחֶמֶת לַפְּעֻלֵי אָוֶן: 16 אֲדָם תּוֹעֵה מִדְּרָךְ
הַשְּׂבִיל בִּקְהַל רְפָאִים יָנוּחַ: 17 אִישׁ מַחְסוֹר אֶהָב שְׂמִיחָה
אֶהָב יִיּוֹן־נְשָׁמֹן לֹא יַעֲשִׂיר: 18 כֹּפֶר לְצַדִּיק רָשָׁע וְתַחַת
יִשְׂרָיִם בּוֹגֵד: 19 טוֹב שֵׁבֶת בְּאֶרֶץ־מִדְבָּר מֵאַשֶׁת *מְדוּוֹנִים
(מְדֻיָּנִים) (וְכַעַס: 20 אוֹצֵר | נְחָמֵד וְשִׂמְן בְּנוֹה חָכָם וְכֹסִיל
אֲדָם יִבְלַעְנוּ: 21 רֹדֵף צַדִּיקָה וְחֹסֵד יִמְצָא חַיִּים צַדִּיקָה
וְכָבוֹד: 22 עֵיר גִּבְרִים עָלָה חָכָם יֵרֵד עֵז מִבְּטָחָה:
23 שֹׁמֵר פִּיּוֹ וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצַּרּוֹת נַפְשׁוֹ: 24 זֶד יִהִיר לֵץ
שְׂמוֹ עוֹשֶׂה בְּעֵבֶרֶת זָרוֹן: 25 תֵּאֲנֹת עֲצָל תִּמְיִתְנוּ כִּי־מֵאֲנוּ
יָדָיו לַעֲשׂוֹת: 26 כָּל־הַיּוֹם תִּתְאֲנֹת תֵּאֲנֹת וְצַדִּיק יִתֵּן וְלֹא
יִחָשֵׁף: 27 זָבַח רָשָׁעִים תּוֹעֵבָה אֲף כִּי־בֹזְמָה יִבְיָאֲנוּ:
28 עַד־כְּזָבִים יֵאָבֵד וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לְנִצָּח יִדְבֹּר: 29 הַעֵז
אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו וְיִשָּׁר הוּא | *יִכִּין) יִבְיוֹן (*דִּרְכָּיו) (דִּרְכּוֹ):
30 אֵין חֲכָמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֲצָה לְנִגַּד יְהוָה: פ 31 סוֹס
מוֹכֵן לַיּוֹם מִלְחָמָה וְלַיהוָה תִּתְשׁוּעָה:

22

1 נִבְחַר שֵׁם מַעֲשֵׂר רַב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב תֵּן טוֹב: 2 עֲשִׂיר
וְרַשׁ נִפְנְשׁוּ עֲשֵׂה כָלֶם יְהוָה: 3 עָרוֹם | רָאָה רָעָה *וַיִּסְתֵּר
(וַיִּסְתֵּר) וּפְתִיִם עָבְרוּ וַנִּעֲנְשׁוּ: 4 עֵקֶב עֲנוּה יִרְאֵת יְהוָה
עֲשֵׂר וְכָבוֹד וְתִיִם: 5 צַנִּים פָּחִים בְּדֶרֶךְ עֵקֶשׁ שׁוֹמֵר
נַפְשׁוֹ יִרְתַּק מֵהֶם: 6 חֲנֹף לְנַעַר עַל־פִּי דִרְכּוֹ גַם כִּי־יִזְקֶין
לֹא־יִסוֹר מִמֶּנָּה: 7 עֲשִׂיר בְּרָשִׁים יִמְשׁוּל וְעָבֵד לֹזֶה לְאִישׁ
מִלֹּה: 8 זֹרַע עוֹלָה *יִקְצוֹר־) (יִקְצֹר־) (אָוֶן) וְשָׁבַט עֲבָרְתוֹ
יִכְלֶה: 9 טוֹב־עֵין הוּא יִבְרָךְ כִּי־נָתַן מִלְחָמוֹ לְדָל:

10 גַּרֶשׁ לֵץ וַיֵּצֵא מִדָּוִן וַיִּשְׁבֹּת דָּיִן וַקְלֹון: 11 אֶהֱב *טְהוֹר־
 (טְהַר) לֵב חַן שְׁפָתָיו רַעְהוּ מִלֶּדָּה: 12 עֵינֵי יְהוָה נֹצְרוּ דַעַת
 וַיִּסְלַף דְּבָרָי בַגֵּד: 13 אָמַר עֲצֹל אֲרִי בַחֲוִץ בַּתּוֹךְ רַחֲבוֹת
 אֲרֻצָּת: 14 שׁוֹחָה עֲמָקָה פִּי זְרוֹת זַעֲוִים יְהוָה *יִפּוֹל־
 (וּפָל) שָׁם: 15 אֵילָת קְשׁוּרָה בְּלֵב־נָעַר שִׁבֵט מוֹסֵר
 יִרְחִיקֶנָה מִמֶּנּוּ: 16 עֲשֵׂק דָל לַהֲרַבּוֹת לוֹ נָתַן לְעֹשִׂיר
 אֲדָה־לְמַחְסוֹר: 17 הֵט אֲזִנֹּה וּשְׁמַע דְּבָרֵי חַכְמִים וְלִבְךָ
 תִּשְׁתִּית לְדַעְתִּי: 18 כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמַרְמֶם בְּבִטְנֶךָ וַכֹּנֵי
 יִחַדּוּ עַל־שְׁפָתֶיךָ: 19 לַהֲנִיזוֹת בִּיהוָה מִבִּטְחֶךָ הוֹדַעְתִּיךָ
 הַיּוֹם אַרְף־אֶתָּה: 20 הֲלֹא כְתַבְתִּי לָךְ *שְׁלֹשׁוֹם) שְׁלִישִׁים)
 בְּמוֹעֲצַת וְדַעַת: 21 לַהֲוֹדִיעֶךָ קִשְׁט אֲמָרִי אֲמַת לַהֲשִׁיב
 אֲמָרִים אֲמַת לְשַׁלְּחֶךָ: פ 22 אֶל־תִּגְזַל־דָּל כִּי דַל־הוּא
 וְאֶל־תִּדְרֹא עֵנִי בַשָּׁעַר: 23 כִּי־יְהוָה יִרְיֵב רִיבָם וַקָּבַע
 אֶת־קִבְעֵיהֶם נַפֶּשׁ: 24 אֶל־תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָרְךָ וְאֶת־אִישׁ
 חַמוֹת לֹא תִבּוֹא: 25 פֶּן־תֵּאֲלֶךָ *אֲרַחֲתוּ (אֲרַחֲתוּ) וְלִקְחָתָהּ
 מוֹקֵשׁ לְנַפְשֶׁךָ: 26 אֶל־תְּהִי בַתְּקַע־כַּף בַּעֲרָבִים מִשְׁאוֹת:
 27 אִם־אֵין־לָךְ לְשַׁלֵּם לָמָּה יִקַּח מִשְׁכָּבְךָ מִתַּחֲתֶיךָ:
 28 אֶל־תִּסַּג נְבוֹל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ: 29 חַזִּית אִישׁ
 מִהִיר בְּמִלְאֲכָתוֹ לְפָנֵי־מַלְכִים יִתְנַצֵּב בַּל־יִתְנַצֵּב לְפָנֵי
 חֲשָׁבִים: פ

23

1 כִּי־תִשָּׁב לְלַחֹם אֶת־מוֹשֵׁל בֵּין תְּבִין אֶת־אֲשֶׁר
 לְפָנֶיךָ: 2 וּשְׁמַת שְׂכִין בְּלַעַךְ אִם־בַּעַל נַפֶּשׁ אֶתָּה:
 3 אֶל־תִּתְאוּ לְמִטְעַמּוֹתָיו וְהוּא לֶחֶם כְּזָבִים: 4 אֶל־תִּיגַע

לַהֲעֲשִׂיר מִבִּינְתֶּךָ חֲדָל׃ 5 *הַתְּעוּף (הַתְּעוּפָה) עֵינֶיךָ
 בּוֹ וְאַיִנְנוּ כִּי עָשָׂה יַעֲשֶׂה לָּו כַּנְּפִים כְּנֹשֶׁר *וְעוּף
 (יְעוּף) הַשָּׁמַיִם׃ פ 6 אֶל־תִּלְחֶם אֶת־לֶחֶם רַע עֵין
 וְאֶל־*תִּתְאוּ (תִּתְאוּ) לְמִטְעַמְתֵּיו׃ 7 כִּי פְמוֹ־שָׁעַר
 בְּנַפְשׁוֹ כֶּן־הוּא אֹכֵל וְשִׁתָּה יֹאמֵר לָךְ וְלִבּוֹ בַל־עָמָד׃
 8 פִּתְּךָ־אֹכֵלֶת תִּקְיָאָנָה וְשִׁחַתְּ דְּבַרְיֶךָ הַנְּעִימִים׃ 9 בְּאֲזֵנֶי
 כֶּסֶל אֶל־תִּדְבֹר כִּי־יָבוֹז לְשֶׁכֶל מַלְיָךְ׃ 10 אֶל־תִּסַּג
 גְּבוּל עוֹלָם וּבִשְׂרֵי יְתוּמִים אֶל־תִּבֹּא׃ 11 כִּי־גֹאֲלֶם חֲזָק
 הוּא־יָרִיב אֶת־רֵיבֶם אִתְּךָ׃ 12 הִבִּיֵּאֶה לְמוֹסֵר לִבְךָ
 וְאֲזַנְךָ לְאִמְרֵי־דָעַת׃ 13 אֶל־תִּמְנַע מִנְּעַר מוֹסֵר כִּי־תִכְנַנּוּ
 בְּשֶׁבֶט לֹא יָמוּת׃ 14 אֵתָּה בְּשֶׁבֶט תִּכְנַנּוּ וְנַפְשׁוֹ מִשְׂאוֹל
 תִּצִּיל׃ 15 בְּנֵי אִם־חֲכָם לִבְךָ יִשְׁמַח לְבִי גַם־אֲנִי׃
 16 וְתַעֲלִזְנָה כְּלִיוְתֵי בְּדַבַּר שְׂפֹתֶיךָ מִיִּשְׂרָיִם׃ 17 אֶל־יִקְנֵא
 לְבָךְ בַּחֲטָאִים כִּי אִם־בִּירְאֵת־יְהוָה כָּל־הַיּוֹם׃ 18 כִּי
 אִם־יֵשׁ אַחֲרֵית וְתִקְנֹתֶךָ לֹא תִכְרַת׃ 19 שְׁמַע־אַתָּה בְּנֵי
 וְחֲכָם וְאִשֶׁר בְּכַדְךָ לִבְךָ׃ 20 אֶל־תִּהְיֶה בְּסִבְאֵי־יָיִן בְּזִלְלֵי
 בְּשָׂר לָמוֹ׃ 21 כִּי־סִבָּא וְזוּלֵל יִגְרַשׁ וּקְרָעִים תִּלְבִּישׁ
 נוֹמָה׃ 22 שְׁמַע לְאַבִּיךָ זֶה יִלְדֶּךָ וְאֶל־תִּבְזֶוּ כִּי־זָקְנָה
 אִמְךָ׃ 23 אֲמַת קָנָה וְאֶל־תִּמְכֹּר חֲכָמָה וּמוֹסֵר וּבִינָה׃
 24 *גוֹל (גִּיל) *יְגוֹל (יְגִיל) *אֲבִי צַדִּיק *יּוֹלֵד (וְיּוֹלֵד)
 חֲכָם *וְיִשְׁמַח (יִשְׁמַח)־בוֹ׃ 25 יִשְׁמַח־אַבִּיךָ וְאִמְךָ וְתִגַּל
 וְיִלְדֶּךָ׃ 26 תִּנְהַג־בְּנֵי לִבְךָ לִי וְעֵינֶיךָ דְּרָכֵי *תִּרְצָנָה
 (תִּרְצָנָה)׃ 27 כִּי־שׁוֹיַחַתָּ עִמָּקָה זֹנְגָה וּבִבְאָר צָרָה נִכְרַיָּה׃
 28 אַף־הִיא כְּחַתֶּךָ תִּאָּרֵב וּבּוֹגְדִים בְּאָדָם תּוֹסֶף׃ 29 לְמִי

אזי לְמִי אֲבוֹי לְמִי *מְדוּנִים (מְדֻנִים) (לְמִי שִׁיחַ לְמִי
 פִּצְעִים חָנָם לְמִי חֲכָלֹת עֵינַיִם: 30 לְמֵאחֲרֵימָּם עַל־הַיָּיִן
 לְבָאִים לְחֶקֶר מִמֶּסֶד: 31 אֶל־תֵּרָא נִין כִּי יִתְאַדָּם כִּי־יִתֵּן
 *בְּכִיס) בְּכֹס) עֵינֹו יִתְהַלֵּךְ בְּמִישְׁרָיִם: 32 אַחֲרֵיתוֹ כְּנַחֲשׁ
 יִשָּׂךְ וְכַצְּפֵנִי יִפְרֹשׁ: 33 עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת וְלִבְךָ יִדְבֹּר
 תִּהְפְּכֹת: 34 וְהָיִיתָ כְּשֹׁכֵב בְּלִבָּיִם וְכְשֹׁכֵב בְּרֹאשׁ חִבְלֵי:
 35 הַכּוֹנֵי בַל־חֲלִיתִי הַלְמוּנֵי בַל־יִדְעֵתִי מָתִי אֶקְיֵץ אוֹסִיף
 אֲבַקֶּשְׁנִי עוֹד:

24

1 אֶל־תִּקְנֵא בְּאֲנָשֵׁי רָעָה וְאֶל־*תִּתְאֹו (תִּתְאִיו) לַהֲיוֹת
 אִתָּם: 2 כִּי־שָׂד יִהְיֶה לְבָם וְעַמֵּל שִׁפְתֵיהֶם תִּדְבַּרְנָה:
 3 בְּחֻמָּה יִבְנֶה בַּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכַוֵּן: 4 וּבְדַעַת חֲדָרִים
 יִמְלֵאוּ כָל־הוֹן יִקֵּר וְנָעִים: 5 גִּבְר־חָכָם בַּעֲזוֹ וְאִישׁ־דָּעַת
 מֵאֲמִץ־כֹּחַ: 6 כִּי בְּתַחְבְּלוֹת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ מִלְחָמָה וְתִשׁוּעָה
 בְּרַב יוֹעֵץ: 7 רָאמוֹת לְאֲנִיל חֻכְמוֹת בְּשַׁעַר לֹא
 יִפְתַּח־פִּיהוּ: 8 מִחֲשָׁב לְהִרְעֵ לֹו בַּעַל־מִזְמוֹת יִקְרָאוּ:
 9 זְמַת אֲנִילַת חֲטָאת וְתוֹעֵבַת לְאָדָם לֵץ: 10 הַתְרַפִּית
 בְּיוֹם צָרָה צַר כַּחֲכָה: 11 הִצֵּל לְקַתִּים לְמוֹת וּמָטִים
 לְהִרְגֵם אִם־תַּחֲשׂוּךְ: 12 כִּי־תֹאמֵר הֵן לֹא־יִדְעֵנוּ זֶה
 הֲלֹא־תִכְן לַבּוֹת הוּא־יִבִּין וְנִצֵּר גִּפְשׁוֹ הוּא יִדַע וְהַשִּׁיב
 לְאָדָם כַּפְּעֵלוֹ: 13 אֲכַל־בְּנֵי דָבֶשׁ כִּי־טוֹב וְנִפְתַּת מֹתוֹק
 עַל־חֻכָּה: 14 כֵּן דַּעַת חֻכְמָה לְנִפְשֵׁךְ אִם־מִצָּאתָ וְיִשׁ
 אַחֲרֵיתָ וְתִקְנֹתָ לֹא תִפְרֹת: פ 15 אֶל־תֵּאָרֵב רִשְׁע
 לַנְּוֹת צַדִּיק אֶל־תִּשְׁדֵּד רַבְצוֹ: 16 כִּי שָׁבַע וַיְפֹול צַדִּיק

וְגַם יִרְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בְרָעָה: 17 בְּנֹפֵל (*אוֹיְבוֹךָ) אוֹיְבוֹךָ)
 אֶל־תִּשְׁמַח וּבְכַשְׁלוֹ אֶל־יִגַּל לְבָבְךָ: 18 פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה
 וְרַע בְּעֵינָיו וְהָשִׁיב מֵעָלָיו אָפּוֹ: 19 אֶל־תִּתְחַר בַּמְרַעִים
 אֶל־תִּקְנֵא בְרָשָׁעִים: 20 כִּי לֹא־תִהְיֶה אַחֲרֵית לְרַע גֵּר
 רָשָׁעִים יִדְעֶךָ: 21 יִרְאֶ־אֶת־יְהוָה בְּנֵי וּמִלֶּךְ עִם־שׁוֹנִים
 אֶל־תִּתְעַרֵּב: 22 כִּי־פִתְאֹם יָקוּם אִידָם וּפִיד שְׁנֵיהֶם
 מִי יוֹדֵעַ: 23 גַּם־אֱלֹהִים לְחַכְמַיִם הִכְרִ־פָּנִים בְּמִשְׁפַּט
 בַּל־טוֹב: 24 אָמְרוּ לְרָשָׁע צַדִּיק אֲתָה יִקְבְּהוּ עִמָּם
 יוֹעֲמֻהוּ לְאֲמִים: 25 וְלִמּוֹכִיחִים יִנָּעַם וְעָלִיהֶם תִּבּוֹא
 בְרַכְּתָ־טוֹב: 26 שְׁפָתַיִם יִשָּׁק מְשִׁיב דְּבָרִים נֹכְחִים:
 27 הֵכֵן בַּחוּץ מִלְּאֲכֻלָּךְ וְעַתְדָה בַּשִּׁדָּה לָךְ אַחֵר וּבְנֵית
 בֵּיתְךָ: 28 אֶל־תִּהְיֶה עַד־חֲנֹם בְּרָעָךְ וְהַפְתִּית בַּשְּׁפָתֶיךָ:
 29 אֶל־תֹּאמֶר כִּאֲשֶׁר עָשָׂה־לִּי כֵן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ אֲשִׁיב לְאִישׁ
 כַּפְּעָלוֹ: 30 עַל־שִׁדָּה אִישׁ־עֲצַל עֲבַרְתִּי וְעַל־פָּרֶם אָדָם
 חִסֵּר־לֵב: 31 וְהִנֵּה עָלָה כָּלוֹ קַמְשָׁנִים כָּסוּ פָּנָיו חֲרָלִים
 וְגָדַר אֲבָנָיו נִהְרָסָה: 32 וְאַחֲזָה אֲנֹכִי אִשִּׁית לְבִי רְאִיתִי
 לְקַחְתִּי מוֹסֵר: 33 מַעֲט שָׁנוֹת מַעֲט תַּנּוּמוֹת מַעֲט חֶבֶק
 יָדַיִם לְשֹׁכֵב: 34 וּבֹא־מִתְהַלֵּךְ רִישָׁךְ וּמִחֲסֻרֶיךָ כִּאֲשֶׁר
 מִנֵּן: פ

25

1 גַּם־אֱלֹהִים מִשְׁלֵי שְׁלֵמָה אֲשֶׁר הֶעֱתִיקוּ אַנְשֵׁי חִזְקִיָּה
 מִלֶּךְ־יְהוּדָה: 2 כְּבֹד אֱלֹהִים הַסֵּתֵר דְּבָר וּכְבֹד מְלָכִים
 חֶקֶר דְּבָר: 3 שְׁמַיִם לָרוֹם וָאָרֶץ לְעֵמֶק וְלֵב מְלָכִים אֵין
 חֶקֶר: 4 הִנֵּו סִינָיִם מִכֶּסֶף וַיֵּצֵא לְצִרְתָּה כָּלִי: 5 הִנֵּו רָשָׁע

לַפְּנֵי־מֶלֶךְ וַיִּכּוֹן בַּצַּדֵּק כְּסָאוֹ: ⁶ אֶל־תִּתְּהַדָּר לַפְּנֵי־מֶלֶךְ
 וּבַמְּקוֹם גְּדֹלִים אֶל־תַּעֲמֹד: ⁷ כִּי טוֹב אֲמַר־לֵךְ עֲלֵה
 הִנֵּה מִהַשְּׁפִילָה לַפְּנֵי נָדִיב אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ: ⁸ אֶל־תִּצְאָ
 לָרֵב מִהָר פֶּן מִה־תַּעֲשֶׂה בְּאַחֲרֵיתָהּ בְּהַכְּלִים אֶתְךָ רַעֲךָ:
⁹ רִיבֶךָ רִיב אֶת־רַעֲךָ וְסוּד אַחֲרֵי אֶל־תִּגַּל: ¹⁰ פֶּן־יִחַסְדֶּךָ
 שִׁמְעֵ וְדַבְּתָךְ לֹא תָשׁוּב: ¹¹ תִּפּוּחֵי זָהָב בַּמִּשְׁכִּינֹת כֶּסֶף
 דְּבָר דְּבָר עַל־אִפְגָּיו: ¹² גִּזְם זָהָב וְחֵלִי־כֶתֶם מוֹכִיחַ
 חָכָם עַל־אֶזְן שִׁמְעֵת: ¹³ כְּצִנֹּת־שֶׁלֶג בַּיּוֹם קָצִיר צִיר
 גֶּאֱמָן לְשַׁלְּחֵי וּנְפֹשׁ אֲדַגְּוֵי יָשִׁיב: ¹⁴ גְּשָׁאִים וְרוּחַ
 וּגְשָׁם אֵין אִישׁ מִתְחַלֵּל בְּמַתַּת־שֶׁקֶר: ¹⁵ בְּאַרְץ אֲפִים
 יִפְתָּה קֶצֶין וְלִשׁוֹן רִכְּה תִשְׁבֵּר־גָּרִם: ¹⁶ דְּבַשׁ מִצְּאֵת אֲכָל
 דִּיגָךְ פֶּן־תִּשְׁבַּעְנֵוּ וְתִקְאֹתוּ: ¹⁷ הִקֵּר רְגֶלְךָ מִבַּיִת רַעֲךָ
 פֶּן־יִשְׁבַּעְךָ וּשְׂנֵאֲךָ: ¹⁸ מִפִּיץ וְחָרֵב וְחֵץ שָׁגוּן אִישׁ עֲנֵה
 בְּרַעְיוֹ עַד שֶׁקֶר: ¹⁹ שֵׁן רַעַה וְרִגְלֵ מוֹעֲדַת מִבְּטָח בּוֹגֵד
 בַּיּוֹם צָרָה: ²⁰ מַעֲדָה בְּגֵד בַּיּוֹם קָרָה חֲמֵץ עַל־גִּתָּר
 וְשֶׁר בְּשָׂרִים עַל לִב־רַע: ²¹ אִם־רַעֲב שְׂנֵאֲךָ הֶאֱכַלְתָּו
 לְחֵם וְאִם־צָמְא תִשְׁקֶהוּ מַיִם: ²² כִּי גַחְלִים אֶתָּה חֲתָה
 עַל־רֵאשׁוֹ וַיִּהְיֶה יִשְׁלֵם־לְךָ: ²³ רוּחַ צָפוֹן תִּחְוֹלֵל גְּשָׁם
 וּפְגָם נִזְעָמִים לְשׁוֹן סִתָּר: ²⁴ טוֹב שֶׁבֶת עַל־פְּנֵת־גַּג מֵאֲשֶׁת
 *מִדּוֹנִים (מִדְּיָנִים) וּבֵית חֶבֶר: ²⁵ מַיִם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ
 עֵינָהּ וּשְׂמוּעָה טוֹבָה מֵאַרְץ מְרַחֵק: ²⁶ מַעַן גִּרְפֹּשׁ וּמְקוֹר
 מִשְׁחַת צְדִיק מִט לַפְּנֵי־רָשָׁע: ²⁷ אֲכָל דְּבַשׁ הִרְבּוֹת
 לֹא־טוֹב וְחֶקֶר כְּבֹדָם כְּבוֹד: ²⁸ עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה
 אִישׁ אֲשֶׁר אֵין מַעְצָר לְרוּחוֹ:

26

1 כְּשֶׁלְגוֹ בַּקִּיץ וּכְמַטֵּר בַּקֶּצֶר כֵּן לֹא־נִאֲנָה לְכִסִּיל
 כְּבוֹד: 2 כַּצִּפּוֹר לְנוֹד כַּדְּרֹר לְעוֹף כֵּן קָלַלְתָּ חַנּוּם
 *לֹא) לֹו) תְּבֹא: 3 שׁוֹט לְסוֹס מְתֵג לְחַמּוֹר וְשִׁבֵט
 לְגֹו כְּסִילִים: 4 אֶל־תַּעַן כְּסִיל כְּאֻלְתָּו בֵּין־תְּשׁוּה־לוֹ
 גַּם־אֶתָּה: 5 עֲנֵה כְּסִיל כְּאֻלְתָּו בֵּין־יְהִיֵּה חָכֶם בְּעֵינָיו:
 6 מְקַצֵּה רִגְלִים חָמָס שֶׁתָּה שֶׁלַח דְּבָרִים בְּיַד־כְּסִיל:
 7 דִּלְנוֹ שָׁקִים מַפְסָח וּמְשָׁל בְּפִי כְּסִילִים: 8 כַּצִּרְדֹר
 אֲבֹן בְּמַרְגְּמָה כֵּן־נֹתֵן לְכִסִּיל כְּבוֹד: 9 חֹזֶחַ עָלָה
 בְּיַד־שָׂכָר וּמְשָׁל בְּפִי כְּסִילִים: 10 רַב מְחֹלֵל־כֹּל וְשֹׁכֵר
 כְּסִיל וְשֹׁכֵר עֹבְרִים: 11 כְּכֹלֵב שָׁב עַל־קֶאֱזוֹ כְּסִיל שׁוֹנֵה
 בְּאֻלְתָּו: 12 רְאִיתָ אִישׁ חָכֶם בְּעֵינָיו תִּקְוֶה לְכִסִּיל מִמֶּנּוּ:
 13 אָמַר עֲצַל שֶׁחַל בַּדְּרֹד אֲרִי בֵּין הַרְחֻבוֹת: 14 הַדְּדֵלֶת
 תִּסּוּב עַל־צִירָהּ וְעֲצַל עַל־מִטָּתוֹ: 15 טָמֵן עֲצַל יָדוֹ
 בַּצִּלְחַת נִלְאָה לְהַשִּׁיבָה אֶל־פִּיו: 16 חָכֶם עֲצַל בְּעֵינָיו
 מִשְׁבֹּעַה מְשִׁיבֵי טַעַם: 17 מְחֹזֵק בְּאֲזֵני־כֹּלֵב עֹבֵר מִתְעַבֵּר
 עַל־רֵיב לֹא־לוֹ: 18 כְּמַתְּלֵה־לָהּ הַיָּרֵה זָקִים חֲצִים וּמְוֹת:
 19 כֵּן־אִישׁ רַמָּה אֶת־רַעְהוֹ וְאָמַר הֲלֹא־מִשְׁחַק אָנִי:
 20 בְּאֶפְסַ עֲצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ וּבְאֵין גִּרְנֹן יִשְׁתַּק מְדוֹן:
 21 פֶּתֶם לְגִתְּלִים וְעֲצִים לְאֵשׁ וְאִישׁ *מְדוֹנִים) מְדוֹנִים)
 לְחַרְחַר־רֵיב: פ 22 דְּבָרֵי גִרְנֹן כְּמַתְּלֵה־מִים וְהֵם יָרְדוּ
 תְּדַרְי־בֶטֶן: 23 כֶּסֶף סִינִים מְצַפֶּה עַל־חֶרֶשׁ שְׁפָתִים
 דִּלְקִים וְלִב־רַע: 24 *בְּשִׁפְתוֹ) בְּשִׁפְתָיו) יִנְכַר שׁוֹנֵא
 וּבְקַרְבּוֹ יִשִּׁית מִרְמָה: 25 כִּי־יִחַן קוֹלוֹ אֶל־תֵּאֱמֹן־כּוֹ כִּי

שָׁבַע תּוֹעֵבוֹת בְּלִבּוֹ: 26 תִּכְסֶּה שְׁנֵאָה בְּמִשְׁאֹן תִּנְלָה
 רָעֲתוֹ בְּקִהְלֹ: 27 כָּרֶה־שַׁחַת בָּהּ יִפֹּל וְגִלְל אָבֵן אֵלָיו
 תָּשׁוּב: 28 לְשׁוֹן־שֶׁקֶר יִשְׁנֵא רַכְיוֹ וַיִּפֹּה חֶלֶק יַעֲשֶׂה מִדַּחָה:

27

1 אֶל־תִּתְהַלֵּל בְּיָוֵם מִחֵר כִּי לֹא־תִדַע מַה־יִּגְדֹּךָ יוֹם:
 2 יִתְלַלְךָ זָר וְלֹא־פִיךָ נִכְרִי וְאֶל־שִׁפְתֶיךָ: 3 כְּבֹד־אָבֵן
 וְנִטְל תַּחֲוֹל וְכַעַס אֲוִיל כְּבֹד מִשְׁנִינָהם: 4 אַכְזָרִיּוֹת חֲמָה
 וְשֹׁטֵף אָף וּמִי יַעֲמֵד לִפְנֵי קִנְאָה: 5 טוֹבָה תּוֹכַחַת מִגְּלָה
 מֵאֲהַבָּה מִסְתָּרֵת: 6 נְאֻמִּים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנִעְתָרוֹת נְשִׁיקוֹת
 שׁוֹנֵא: 7 נִפְשׁ שֹׁבְעָה תָבוֹס נֹפֵת וְנִפְשׁ רָעָבָה כָּל־מֵר
 מִתּוֹק: 8 כִּצְפוֹר נֹדְדֵת מִן־קִנְיָה בֶן־אִישׁ נֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ:
 9 שְׁמֹן וְקִטְרֵת יִשְׁמַח־לֵב וּמֵתֵק רֵעֵהוּ מֵעֲצַת־נִפְשׁ:
 10 רֵעֵךְ *וְרֵעָה (וְרַע) אֲבִיךָ אֶל־תַּעֲזֹב וּבֵית אַחִיךָ
 אֶל־תִּבּוֹא בְיָוֵם אֵיךָ טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאֵח רְחוֹק:
 11 חֲכָם בְּנֵי וְשֹׁמֵחַ לִבִּי וְאֲשִׁיבָה חֲרָפִי דְבָר: 12 עָרוֹם
 רָעָה רֵעָה נִסְתָּר פְּתָאִים עֲבָרוּ נִעְנָשׁוּ: 13 קַח־בְּגָדוֹ
 כִּי־עָרַב זָר וּבְעֵד נִכְרִיָּה חִבְּלָהּ: 14 מִבְּרַךְ רֵעֵהוּ בְּקוֹל
 גְּדוֹל בִּבְקָר הַשֶּׁכִּים קִלְלָה תִחַשֵּׁב לוֹ: 15 הֲלֵךְ טוֹרֵד
 בְּיָוֵם סִגְרִיר וְאִשֶׁת *מִדּוֹנִים (מִדְּיָנִים) נִשְׁתָּוָה: 16 צַפְנִיָּה
 צַפְנֵי־רוּחַ וְשֹׁמֵן יִמִּינוּ יִקְרָא: 17 בְּרִזָּל בְּבִרְזֵל יַחַד וְאִישׁ
 יַחַד פְּנִי־רֵעֵהוּ: 18 נִצֵּר תֵּאָנֶה יֹאכֵל פְּרִיָּה וְשֹׁמֵר אֲדָנָיו
 יִכְבֵּד: 19 כַּמִּים הַפְּגִים לַפְּגִים כֵּן לֵב־הָאָדָם לְאָדָם:
 20 שְׂאוֹל *וְאֲבֹדָה (לֹא תִשְׁבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא
 תִשְׁבַּעְנָה: 21 מִצְרָף לְכֶסֶף וְכוֹר לְזָהָב וְאִישׁ לִפִּי מִהֲלָלוֹ:

22 אַם תִּכְהוֹשׁ-אֶת-הָאָוִיל | בְּמִכְתֹּשׁ בְּתוֹךְ הַרְיָפוֹת בְּעֵלֵי
 לֹא-תִסּוּר מֵעָלְיוֹ אֲוִלָּתוֹ: פ 23 יָדַע תִּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ שִׂית
 לִבֶּךָ לַעֲדָרִים: 24 כִּי לֹא לְעוֹלָם חֶסֶן וְאִם-נִזְר לְדוֹר
 (*דוֹר) נְדוֹר(: 25 נָלְהָ חֲצִיר וְנִרְאָה-דָּשָׂא וְנִאֲסָפוּ עֲשָׂבוֹת
 הָרִים: 26 כְּבָשִׂים לְלִבוֹשֶׁךָ וּמִחִיר שְׂדֵה עֲתוּדִים: 27 וְדִי
 חֶלֶב עֲזִים לְלַחֲמֶךָ לְלַחֵם בֵּיתְךָ וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ:

28

1 נִסּוּ וְאִין-רִחַף רָשָׁע וְצַדִּיקִים כְּכַפִּיר יִבְטַח: 2 בְּפִשַׁע
 אָרֶץ רַבִּים שָׁרִיָּה וּבְאָדָם מִבֵּין יָדַע בֶּן יֶאֱרִיךָ: 3 גִּבֹר רֶשַׁע
 וְעַשְׂק דָּלִים מְטַר סֹחַף וְאִין לָחֵם: 4 עֲזִבֵי תוֹרָה יִהְלְלוּ
 רָשָׁע וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגַּדְּלוּ בָּם: פ 5 אֲנָשֵׁי-רָע לֹא-יִבְנוּ
 מִשְׁפָּט וּמִבְקָשֵׁי יְהוָה יִבְנוּ כָּל: 6 טוֹב-רֶשׁ הוֹלֵךְ בְּתַמּוֹ
 מֵעֵקֶשׁ דְּרָכִים וְהוּא עֹשִׂיר: 7 נוֹצֵר תוֹרָה בֶּן מִבֵּין וְרָעָה
 זוֹלָלִים יִכְלִים אָבִיו: 8 מִרְבֵּה הוֹנוֹ בְּנִשְׁךָ *וּבְתַרְבִּית
 (וְתַרְבִּית) לְחוֹנֵן דָּלִים יִקְבְּצֵנוּ: 9 מִסִּיר אֲזוֹנוֹ מִשְׁמַע תוֹרָה
 גַּם תִּפְלֹתוֹ תוֹעֵבָה: 10 מִשְׁנֵה יִשְׂרָאֵל | בְּרָרָךְ רָע בְּשַׁחֲוֹתוֹ
 הוּא-יִפּוֹל וְתַמִּימִים יִנְחֲלוּ-טוֹב: 11 חָכֵם בְּעֵינָיו אִישׁ
 עֹשִׂיר וְדָל מִבֵּין יִחַקְרוּנוּ: 12 בְּעַלֵּץ צַדִּיקִים רַבָּה תִפְאָרֶת
 וּבִקּוּם רָשָׁעִים יִחַפֵּשׂ אָדָם: 13 מִכֶּסֶה פִשְׁעָיו לֹא יִצְלִיחַ
 וּמוֹדָה וְעֵזֵב יִרְחֹם: 14 אֲשֶׁרֵי אָדָם מִפְתַּח תְּמִיד וּמִקְשָׁה
 לְבוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה: 15 אֲרִי-גֵהֵם וְדָב שׁוֹקֵק מִשָּׁל רָשָׁע עַל
 עַם-דָּל: 16 נְגִיד חֶסֶר תְּבוֹנוֹת וְרַב מַעֲשָׂקוֹת (*שְׂנְאֵי) שְׂנְאֵי
 כָּצַע יֶאֱרִיךְ יָמָיִם: פ 17 אָדָם עֹשֵׂק בְּדָם-נִפְשׁ עַד-בּוֹר
 יָנוֹס אֶל-יִתְמֹכּוֹ-בּוֹ: 18 הוֹלֵךְ תַּמִּים יוֹשֵׁעַ וְנַעֲקֵשׁ דְּרָכִים

יְפוּל בְּאַחַת: 19 עֲבַד אֲדָמְתוֹ יִשְׁבַּע לֶחֶם וּמְרֵדָה רָקִים
 יִשְׁבַּע־רִישׁ: 20 אִישׁ אֲמוֹנוֹת רַב בְּרָכוֹת וְאֵץ לְהַעֲשִׂיר לֹא
 יִנְקָה: 21 הִכְר־פָּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פֶּת־לֶחֶם יִפְשַׁע־גֹּבֵר:
 22 נִבְהַל לְהוֹן אִישׁ רַע עֵין וְלֹא־יָדַע כִּי־חֹסֵר יִבְאֲנוּ:
 23 מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי תָן יִמָּצֵא מִמֶּחֱלִיק לְשׁוֹן: 24 גּוֹזֵל וְ
 אָבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר אֵין־פֶּשַׁע חָבֵר הוּא לְאִישׁ מִשְׁחִית:
 25 רַחֲב־נֶפֶשׁ יִגְרֶה מְדוֹן וּבוֹטֵחַ עַל־יְהוָה יִדְשֹׁן: 26 בּוֹטֵחַ
 בְּלִבּוֹ הוּא כֶּסֶל וְהוֹלֵךְ בְּחֻכְמָה הוּא יִמְלֹט: 27 נוֹתֵן לְרֵשׁ
 אֵין מַחְסוֹר וּמַעֲלִים עֵינָיו רַב־מֵאֲרוֹת: 28 בְּקוֹם רְשָׁעִים
 יִסְתַּר אָדָם וּבְאֲבָדָם יִרְבוּ צַדִּיקִים:

29

1 אִישׁ תּוֹכַחוֹת מִקְשָׁה־עֶרְף פֶּתַע יִשְׁבֵּר וְאֵין מִרְפָּא:
 2 בְּרָבוֹת צַדִּיקִים יִשְׂמַח הָעָם וּבִמְשָׁל רָשָׁע יֵאָנַח עָם:
 3 אִישׁ־אֲתֵב חֻכְמָה יִשְׂמַח אָבִיו וְרַעֲה זֹנוֹת יֵאָבֵד־הוֹן:
 4 מְלֹךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוֹמוֹת יִהְרַסְנָה:
 5 גֹּבֵר מִחֻלִּיק עַל־רַעֲהוֹ רֵשֶׁת פּוֹרֵשׁ עַל־פְּעָמָיו: 6 בְּפִשַׁע
 אִישׁ רַע מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יִרוֹן וְשִׂמְחָה: 7 יָדַע צַדִּיק דִּין
 דְּלִים רָשָׁע לֹא־יִבִּין דַּעַת: 8 אֲנָשִׁי לְצוֹן יִפִּיחוּ קִרְיָה
 וְחֻכְמִים יִשִּׁיבוּ אָף: 9 אִישׁ־חָכָם גִּשְׁפֹּט אֶת־אִישׁ אֲוִיל
 וְרָגַז וְשִׂחַק וְאֵין נְחֵת: 10 אֲנָשִׁי דָמִים יִשְׁנְאוּ־תָם וְיִשְׂרִים
 יִבְקָשׁוּ נִפְשׁוֹ: 11 כָּל־רוּחוֹ יוֹצִיא כֶּסֶל וְחָכָם בְּאֲחוֹר
 יִשְׁבַּחְנָה: 12 מִשָּׁל מִקְשִׁיב עַל־דְּבַר־שָׁקֵר כָּל־מִשְׁרָתוֹ
 רְשָׁעִים: 13 רֵשׁ וְאִישׁ תְּכָכִים נִפְגְּשׁוּ מְאִיר־עֵינָי שְׁנִיהֶם
 יְהוּה: 14 מְלֹךְ שׁוֹפֵט בְּאֵמֶת דְּלִים כְּסָאוֹ לְעַד יִכּוֹן:

15 שָׁבַט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חֲכָמָה וְנָעַר מְשָׁלַח מִבֵּיַשׁ אָמוֹ:
 16 בְּרַבּוֹת רְשָׁעִים יִרְבֶּה פֶּשַׁע וְצַדִּיקִים בְּמַפְלְתָם יִרְאוּ:
 17 יִסַּר בֶּן־בְּנֵי וַיִּנְיָחֵהוּ וַיִּתֵּן מַעַדְנִים לְנַפְשׁוֹ: פ 18 בְּאֵין חֲזוֹן
 יִפְרַע עִם וְשָׁמַר תּוֹרָה אֲשֶׁר־הוּ: 19 בְּדַבְרִים לֹא־יִוָסֵר
 עַבְד־כִּי־יָבִין וְאֵין מַעֲנָה: 20 חֲזִיתָ אִישׁ אֵץ בְּדַבְרָיו תִּקְוֶה
 לְכַסִּיל מִמֶּנּוּ: 21 מִפְּנֵק מִנְעַר עֲבָדוֹ וְאֲחֲרִיתוֹ יִהְיֶה מִנּוֹן:
 22 אִישׁ־אֶף יִגְרֶה מְדוֹן וּבַעַל חֲמָה רַב־פֶּשַׁע: 23 גֹּאֲנֹת
 אָדָם תִּשְׁפִּילְנּוּ וּשְׁפַל־רוּחַ יִתְמַךְ כְּבוֹד: 24 חוֹלֵק עִם־גֹּבַב
 שׁוֹנֵא נַפְשׁוֹ אֵלֶּה יִשְׁמַע וְלֹא יִגִּיד: 25 חֲרֻבַת אָדָם יִתֵּן
 מוֹקֵשׁ וּבוֹטֵחַ בִּיהִנּוּה יִשָּׁב: 26 רַבִּים מִבְּקָשִׁים פְּנִי־מוֹשֵׁל
 וּמִיהוּזָה מִשְׁפֹּט־אִישׁ: 27 תוֹעֵבַת צַדִּיקִים אִישׁ עוֹל וְתוֹעֵבַת
 רְשָׁע יִשְׂרֹדֶרֶךְ: פ

30

1 דַּבְּרֵי אֲנֹר בֶּן־יָקָה הַמֵּשָׂא נֶאֱמַר הַגִּבֹּר לְאִיתִיאל
 לְאִיתִיאל וְאָכַל: 2 כִּי בַעַר אֲנָכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם
 לִי: 3 וְלֹא־לְמַדְתִּי חֲכָמָה וְדַעַת קְדָשִׁים אֲדַע: 4 מִי
 עָלֶה־שָׁמַיִם וַיִּרְדֵּ מִי אֲסַף־רוּחַ וּבְחַפְנָיו מִי צָרַר־מַיִם וּ
 בַשְּׂמֵלָה מִי תִקֵּם כָּל־אֲפָסִי־אֶרֶץ מַה־שָּׁמוֹ וּמַה־שָּׁם־בָּנוּ
 כִּי תִדַּע: 5 כָּל־אֲמַרְתָּ אֱלֹהִים צְרוּפָה מִגֵּן הוּא לְחַסִּים
 בּוֹ: 6 אֶל־תוֹסֵף עַל־דַּבְּרָיו פֶּן־יִוְכַח בְּנֵי וּנְכַזְּבֹתָ: פ
 7 שְׁתִּים שְׁאֵלְתִי מֵאֲתָךְ אֶל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטָרִם אָמוֹת:
 8 שְׂוֹא וְדַבֵּר־כְּזָב תִּרְחַק מִמֶּנִּי רָאשׁ וְעֶשֶׂר אֶל־תִּתֵּן־לִי
 הַטְרִיפְנִי לַחֵם חֲקִי: 9 בֵּן אֲשַׁבַּע וּכְחַשְׁתִּי וְאֲמַרְתִּי
 מִי יִהְיֶה וּפְּנֵי־אֹהֶרֶשׁ וּנְגַבְתִּי וְתַפְשִׁיתִי שֵׁם אֱלֹהֵי: פ

10 אל־תִּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־*אֲדֹנָיו (בְּיָקֻלְלָהּ וְאִשְׁמֹתָ:
 11 דֹּר אֲבִיו יִקְלַל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יִבְרָךְ: 12 דֹּר טָהוֹר
 בְּעֵינָיו וּמִצְאָתוֹ לֹא רַחֵץ: 13 דֹּר מְה־רָמוּ עֵינָיו וְעַפְעָפִיו
 יִנְשָׂאוּ: 14 דֹּר ׀ חֲרָבוֹת שָׁנָיו וּמֵאֲכָלוֹת מִתְּלַעְתֵּיו לֹא־כָל
 עֲנִיִּים מֵאָרֶץ וְאֲבִיוֹנִים מֵאֲדָם: פ 15 לְעֹלֹקָה ׀ שְׁתֵּי בָנוֹת
 תֵּב ׀ תֵּב שְׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׁבַּעֲנָה אַרְבַּע לֹא־אָמְרוּ
 הוֹן: 16 שְׂאוֹל וְעֹצָר רַחֵם אֶרֶץ לֹא־שִׁבְעָה מַיִם וְאִשׁ
 לֹא־אָמְרָה הוֹן: 17 עֵין ׀ תִּלְעַג לְאֵב וְתִבּוֹז לִיקְהָת־אֵם
 יִקְרוּהָ עֲרִב־נַחַל וְיֹאכְלוּהָ בְנֵי־נָשֶׁר: פ 18 שְׁלֹשָׁה הַמָּה
 נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי *וְאַרְבַּע) וְאַרְבַּעַה (לֹא יִדְעֵתִים: 19 הֲרָד
 הַנָּשֶׁר ׀ בְּשָׂמִים הֲרָד נָחַשׁ עָלַי צוֹר הֲרָד־אֲנִיָּה בְּלִבֵּי־ם
 וְהֲרָד גָּבַר בְּעֹלְמָה: 20 כֵּן ׀ הֲרָד אִשָּׁה מִנְּאֻפֵּת אֲכָלָהּ
 וּמִחֲתָה פִּיהָ וְאָמְרָה לֹא־פָעַלְתִּי אֵין: פ 21 תַּחַת שְׁלוֹשׁ
 הִנְזָה אֶרֶץ וְתַחַת אַרְבַּע לֹא־תוּכַל שְׂאֵת: 22 תַּחַת־עֶבֶד
 כִּי יִמְלֹךְ וְנִכְלָ כִּי יִשְׁבַע־לָחֵם: 23 תַּחַת שְׁנוּאָה כִּי תִבְעַל
 וְשִׁפְחָה כִּי־תִירַשׁ גְּבֻרָתָהּ: פ 24 אַרְבַּעַה הֵם קִטְנֵי־אֶרֶץ
 וְהֵמָּה חֲכָמִים מִחֲכָמִים: 25 הַגְּמָלִים עִם לֹא־עֹז וַיִּכְנִינוּ
 בְּקִיץ לַחֲמָם: 26 שִׁפְנִים עִם לֹא־עֲצוּם וַיִּשְׁמֹנוּ בִּסְלַע
 בֵּיתָם: 27 מִלֶּךְ אֵין לְאַרְבֶּה וַיִּצָּא חֲצִץ כְּלוֹ: 28 שְׂמָמִית
 בִּידָיִם תִּתְפַּשׁ וְהִיא בְּתִיכְלֵי מֶלֶךְ: פ 29 שְׁלֹשָׁה הַמָּה
 מִיִּטְבִּי צָעֵד וְאַרְבַּעַה מִיִּטְבִּי לָכֶת: 30 לִישׁ גִּבּוֹר בִּפְהֻמָּה
 וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־כָל: 31 זֶרְזִיר מִתְנַגֵּם אוֹ־תִישׁ וּמִלֶּךְ
 אֲלֻקוֹם עָמוּ: 32 אִם־נִבְלַת בְּהֵתִנְשָׂא וְאִם־זְמוֹת יָד לְפָה:
 33 כִּי מִיץ חֶלֶב יוֹצֵא חֲמָאָה וּמִיץ־אֵף יוֹצֵא דָם וּמִיץ

אֲפִים יוֹצִיא רִיב: פ

31

1 דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מְלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר-יִסְרְתוּ אֲמוֹ:
 2 מִה-בָּרִי וּמִה-בַּר-בְּטָנִי וּמִה בַּר-נְדָרָי: 3 אֶל-תִּתֵּן
 לְנָשִׁים חֵילָךְ וּדְרָכֶיךָ לְמַחֲוֹת מְלָכִין: 4 אֵל לְמַלְכִים וּ
 לְמוֹאֵל אֵל לְמַלְכִים שְׁתוּ-גִין וְלֹרְזָנִים *אוּ (אֵי) שֹׁכֵר:
 5 פֶּן-יִשְׁתָּהּ וְיִשְׁכַּח מִחֻקָּךְ וְיִשְׁנֶה דִין כָּל-בְּנֵי-עָנִי:
 6 תִּנְוֶה-שֹׁכֵר לְאוֹבֵד וַיִּין לְמָרִי נֶפֶשׁ: 7 יִשְׁתָּהּ וְיִשְׁכַּח
 רִישׁוֹ וְעָמְלוֹ לֹא יִזְכֶּר-עוֹד: 8 פֶּתַח-פִּיךָ לְאֵלִים אֶל-דִּין
 כָּל-בְּנֵי חִלּוֹף: 9 פֶּתַח-פִּיךָ שֹׁפֵט-צָדֵק וְדִין עָנִי וְאֲבִיוֹן:
 10 אֲשֶׁת-חֵיל מִי יִמָּצָא וְרַחֵק מִפְּנִינִים מִכְרָה: 11 בְּטַח
 בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשִׁלָּל לֹא יִחָסֵר: 12 גִּמְלָתָהּ טוֹב וְלֹא-רָע
 כָּל יָמֵי חַיֶּיהָ: 13 דַּרְשָׁה צְמֹר וּפְשָׁתִים וְתַעַשׂ בַּחֲפָץ
 כַּפִּיהָ: 14 הִיטָה כְּאֲנִיּוֹת סוּחָר מְמַרְחֵק תָּבִיא לַחֲמָה:
 15 וְתִקֵּם וּבְעוֹד לַיְלָה וְתִתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחָק לְנַעֲרֹתֶיהָ:
 16 זָמְמָה שָׂדֶה וְתִקַּחְתָּהּ מִפְּרֵי כַפִּיהָ *נִטַּע נִטְעָה (כָּרֶם):
 17 חֲגֹרָה בַּעֲזוֹ מְתַנְנֶיהָ וְתִאֲמֹץ זִרְעוֹתֶיהָ: 18 טָעַמָה כִּי-טוֹב
 סָחֲרָה לֹא-יִכְבֶּה *בַּלִּיל (בַּלְיִלָה) נִרְהָ: 19 יָדֶיהָ שִׁלְחָה
 בְּכִישׁוֹר וְכַפִּיהָ תִּמְכּוּ פֶלֶךְ: 20 כַּפָּה פָּרְשָׁה לְעַנֵּי יָדֶיהָ
 שִׁלְחָה לְאֲבִיוֹן: 21 לֹא-תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלָג כִּי כָל-בֵּיתָהּ
 לְבָשׁ שָׁנִים: 22 מִרְבָּדִים עָשְׂתָה-לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה:
 23 נוֹדַע בַּשְּׂעָרִים בַּעֲלָהּ בְּשִׁבְתָּהּ עִם-זִקְנֵי-אַרְץ: 24 סָדִין
 עָשְׂתָה וְתִמְכֹּר וְחֲגוֹר נָתַנָּה לְכַנְעָנִי: 25 עֲזוּהָרָר לְבוּשָׁה
 וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן: 26 הִיָּה פֶתַחַה בְּחֻכְמָהּ וְתוֹרַת-חָסֵד

עַל־לְשׁוֹנָהּ: 27 צוֹפְיָה הַלִּיכּוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עֲצָלוֹת לֹא
תֹאכַל: 28 קָמוּ בְנֵיהָ וַיֹּאשְׁרוּהָ בְעֵלָהּ וַיְהַלְלֶהּ: 29 רַבּוֹת
בָּנוֹת עָשׂוּ חֵיִל וְאֵת עֲלִית עַל־כַּלְנֶהּ: 30 שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֶּל
הִיפִי אִשָּׁה יִרְאֵת־יְהוָה תִּיֵא תִתְהַלֵּל: 31 תְּנוּ־לָהּ מִפְּרֵי
יָדֶיהָ וַיְהַלְלוּהָ בְשָׁעָרִים מַעֲשֵׂיהָ:

הקודש כתבי

**The Old Testament in ancient Hebrew, following the
Masoretic Text**

Public Domain

Language: עברית (Hebrew)

Dialect: Biblical/Ancient

2013-12-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 31 Aug 2023

f3b465f1-2c6b-5d96-a12d-59e7ed7a7f15